

THE LITHUANIAN WEEKLY LITHUANIAN NEWS

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office of Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

Publisher: Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.

Leidėjas: Lietuvių R. Katalikų Literatūros Draugija, Inc.

Redaktorius: B. MIKALAUSKAS

Redakcijos ir administracijos adresas: 2211 Sarah St. Pittsburgh 3, Pa. Telefonas: HEmlock 1-3121

Lietuvių

Žinios

2739

METAI (VOL.), XIV

Kaina 5 Centai

PITTSBURGH 3, PA., KETVIRTADIENIS, 1950 BALANDŽIO (APRIL) 27 D.

Telefonas: HEmlock 1-3121

NO. 17

Į LAIKRAŠTININKUS

Su tremtinių išsikėlimu iš Europos persirikiavo ir lietuvių laikraštinių gretos; keičiasi esamųjų laikraščių veidas; gimsta nauji leidiniai.

Šią raidą sekdama ir spaudos teigiama įtaka lietuvių nusistatymams bei nusiteikimams labai vertinama, vykdomoji Taryba prašo visus kontinentus išblaškytus lietuvius laikraštinius savasias plunksnas priderinti prie ypatingų emigracijos uždavinių.

Emigracijoje lietuvių spauda negali vaikytis vien komercinių, sensacinės informacijos ar bulvarinės spaudos taisyklėmis. Ji yra ir turi išlikti idejiškai. Laikraščio skiltys turi būti taikomos lietuviui, kovojančiam dėl tėvynės išlaisvinimo, dėl tautos išsilaikymo, dėl jos kultūrinio vertybių išsaugojimo ir naujos kūrybos pažadinimo; kovojančiam taip pat dėl savo asmeninio, savo šeimos fizinio bei tautinio išsilaikymo. Jį informuoti ir sykiu formuoti auklėti — abudu uždaviniai yra sutapę emigracinio laikraštinių paskirtyje labiau nei normaliais laikais.

Informuoti apie eigą kovos dėl Lietuvos likimo: kas mūsų tam daroma, kaip mūsų pastangos atsispindi laisvojoje opinijoje, kas laimima ar pralaimima. Tačiau šios rūšies informacija turi būti reali: be pesimizmo ir sykiu be nepagrįsto optimistinio klaidinimo.

Informuoti apie okupanto veiksmus tėvynėje, apie tenai pasilikusių ar deportuotų tautiečių kančias ir mūsų visa širdimi pergyvenamą jų nepalauiamą rezistenciją. Tačiau atsizvelgiant į okupanto taikomas represijas tenai pasilikusiems, tenka vengti viso, kas jiems galėtų pakenkti (pavardžių, iš ten gautų šifruotų laišku dešifravimo ir t.t.). Tenka vengti kai kada ir čia esančių asmenų ar įstaigų veiklą aprašinėti, jei tai gali būti panaudota Lietuvos priešui.

Informuoti apie įvairiuose kontinentuose susitelkusią lietuvių bendruomenę, kad žinotume, anot Kudirkos, kuriais lietuviams galime džiaugtis, kuriems skubėti su pagauda. Jų pastangos sukurti organizacinę bei dvasinę vienybę, išlaikyti dvasios gyvumą, spręsti, kaip kultūrinės vertybės kurti, perteikti ir jas išsaugoti — yra tie gyvybiniai mūsų visus turį dominti klausimai.

Visi siekiame, kad pozityvi informacija ir laikraščio ugdomoji atmosfera brandintų lietuviui emigrantui tinkamus nusiteikimus. Santykiuose su svetimaisiais — laukiame, kad laikraštis įdiegtų pa-

jautimą, jog atskiro žmogaus veiksmas deda atsakomybę visai bendruomenei: pagal vieną svetimieji sprendžia apie visą tautą.

Santykiuose su tauta laukiame išamoningai, kad lietuvių emigranto vienas iš dvasinės stiprybės šaltinių yra gyvas ryšys su tautos praeitimi ir jos tradicijomis, su meile tautinei kultūrai, kalbai, išymiesiems jos asmenims ir žygiams. Nes jeigu šitas gyvas ryšys su tauta kad ir per ilgą laiką apsilptų, jeigu meilė visam, kas tėvynėje buvo pozityvu, apsilptų. — kiltų realus pavojus nautauti. Ogi tai būtų nuostolis ne tik tautai, bet ir pačiam nautautančiam, nes jis tegalėtų virsti svetimos tautos prisiplakėliu, organizaciskai susilieti su kita tauta vis tiek nepajėgdamas. Šitas uždavinys įpareigoja galimai vengti neigiamybių ir šešėlių ieškojimo Lietuvos praeityje, pagiežingos kritikos ar niekinimo nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui. Kas, kiek ir kaip liestina, padiktuoja jau kiekvieno natūralus jausmas.

Santykiuose su bendruomene — laukiame išamoningai, kad lietuvis su lietuviu santykiuotų tikrai demokratiskai, tiek demokratiniams principais, tiek ir demokratiniams metodais, kurie reikalauja pagerbti kitą asmenį ir jo nuomonę, kaip ir gerbti ir jai būti gerbiama.

Laukiame pažadinant bendruomeninę socialinę dvasią, tarpusavio bendravimo reikala, pareiškia laikyti ryšį su kitais tautiečiais ir su savo bendruomenės vadovybe, atlikti socialinę priedermę nelaimės išiktam tautiečiui ir savajai tautinei bendruomenei. Šitas uždavinys laisvojo pasaulio lietuvių laikraštiniškai įpareigotų vengti aštrių grupinių diskusijų ypačiais atsizvelgiant, kad emigracijos nėra realių sąlygų vykdyti tai ar kitai programai valstybinio gyvenimo priemonėmis. Lygiai vengtina esamojo gyvenimo neigiamybės dramatiškumą. Negalint jų nutylėti reiktų sykiu ieškoti ir konkrečių būdų bei priemonių joms pašalinti. Vietoj nihilistinės dvasios turėtų reikštis principingas ir pozityvus veiklumas.

Nužymėtosis gairės vestų į skaidresnį ir solidaresnį gyvenimą, palengvintų sunkius emigranto žingsnius ir padėtų atlikti mūsų visų dabarties dedamą paskirtį.

Kviesdama į šį kelią spaudos žmones, Vykdomoji Taryba lygiai dalim kviečia ir pačius skaitytojus budėti, kad iš jo neišklystume.

Vykdomoji Taryba

ŠNIPINĖJA KUNIGUS

Varšuva. — Lenkijos Saugumo ministerija yra paskyrusi komisiją, kurios uždavinys yra sekti kunigų veiklą. Toji komisija dirba labai griežtai. Kontrolę vykdo komunistų agentai suimnėja net asmenis atliku-

sius išpažinti, reikalaudami pasakyti, ką sakęs kunigas išpažinties metu. Tačiau nežinint tokių bandymų, katalikų dvasiškijs ir tikintieji liekasi ištikimi hierarchijai ir Bažnyčiai.

LIETUVIŲ TREMTINIŲ ATSTOVAS PAS ŠV. TĖVĄ

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS PIMININKAS J. BALČIŪNAS SPECIALIOJ AUDIENCIJOJ PAS POPIEŽIŲ. — ŠV. TĖVAS LAIMINA LIETUVIUS. — TREMTINIŲ KLAUSIMAIS. — GĖRISI PROF. Z. IVINSKIO DARBAIS

Bal. 16 d. Šv. Tėvas specialioje audiencijoje priėmė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdybos pirmininką p. Jurgį Balčiūną, šiuo metu kaip maldininką besilankantį Romoje. Audiencijos metu p. J. Balčiūnas lietuvių tremtinių vardu įteikė Šv. Tėvui adresą, parašytą lotynų kalba, kuriame pareiškia Jo Šventenybei lietuvių tremtinių prisirišimą prie Šventojo Sosto ir dėkoja už visokeriopą Jo Šventenybės dvasinę ir medižiaginę paramą lietuviams tremtiniams. Specialiu būdu iškeliamas isteigimas Apaštališkosios Delegatūros Vokietijos ir Austrijos lietuviams kuri tiek daug pasitarimo vadovaudama religiniam lietuvių tremtinių katalikų gyvenimui.

Toliau dėkojama Šv. Tėvui už Lietuvos Kolegijos isteigimą Romoje, už leidimą lietuviškosios valandėlės per Vatikano radiją ir, ypatingai, už pasaulio katalikų nuolatinį skatinimą pagelbėti vargantiesiems tremtiniams, kuris, ypač, patalų atgarsį rado Amerikos katalikų tarpe ir konkrečiai pasireiškė per NCWC šalpos organizaciją. Pirmenama, kad NCWC tarpininkavimo dėka labai daug lietuvių gaejo išemigruoti į JAV. Galiausiai adrese prašoma, kad Šv. Tėvas savo maldose prisimintų kenčiančią ir kovojančią lietuvių tautą ir jai suteiktų savo Apaštališkąjį palaiminimą.

Šv. Tėvas, priėmęs p. Jurgio Balčiūno įteiktą adresą, padėkojo jam, o per jį ir visai išblaškytųjų lietuvių bendruomenei už gražų atminimą ir pareiškė, kad puikiai žinąs jam taip mielos lietuvių tautos šio meto kančias ir meldžias Visagali, kad mėginimo laikas būtų sutrumpintas. Atsisveikindamas Šv. Tėvas laimino patį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdybos pirmininką, o per jį ir visą lietuvių tautą.

tiėk po svetimus kraštus išblaškytuosius, tiek tėvynėje žiaurius persekiojimus ir kenčiančiuosius. Kartu su p. Jurgiu Balčiūnu audiencijoje dalyvavo ir jo brolis Lietuvių Kolegijos dvasios tėvas kun. Vytautas Balčiūnas.

Po audiencijos, pas p. Jurgį Balčiūną atsilankė Vatikano radio lietuviškosios valandėlės vedėjas ir paprašė jo, kaip Vokietijoje esančių lietuvių tremtinių valdybos pirmininko, informacijų apie Vokietijos lietuvius. P. Jurgis Balčiūnas pareiškė, kad šiuo metu pagrindinis Vokietijos lietuvių rūpestis kuo greičiausiai išemigruoti. Vokietijoje esančius lietuvius būtų galima suskirstyti į dvi pagrindines grupes: gaunantieji IRO globą ir jos negaunantieji. IRO globojamųjų, šiuo metu dar yra apie 10.000. Iš DP kategorijai priklausančių lietuvių, manoma, Vokietijoje liks apie 2000, kurie daugumoje yra ligoniai ir seneliai. Antreji grupė — tai DP statuso neturintieji. Jų liks Vokietijoje apie 8.000. Tai daugiausiai lietuvių iš Lietuvos išvykę pirmosios bolševikų okupacijos metu, o vokiečių repatriantais ir dabar gyvena Lietuvos lietuvių.

Toliau Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkas nušvietė Vokietijos lietuviškųjų mokyklų padėtį. Šiuo metu dar veikia kelios gimnazijos, bet jau labai sunkiai laikosi. Užtenka, kad išemigruotų keli mokytojai ir gimnazijos grįžtų. Pradžios mokyklų veikia dar šiek tiek daugiau. Vadovaujančiosios lietuvių institucijos yra nusistatčiusios dėti visas pastangas, kad Vokietijoje likusių bent dvi lietuviškos gimnazijos ir atitinkamas skaičius pradžios mokyklų.

Baigdamas Vokietijos lietu-

vių bendruomenės pirmininkas pareiškė savo nuostabą ir pasigėrėjimą istoriko prof. Ivinskio darbu. Jis išstas dienas praleidžia Vatikano bibliotekoje, jėzuitų archyvuose ar kitur, kur gali surasti kokių nors dokumentų apie Lietuvos praeitį. Jau aptiko daug istorinių šaltinių liečiančių Lietuvą, bet ligi šiol lietuvių nepažintų. Turi padaręs apie 6.000 dokumentų nuotraukų. Tokiam darbui, žinoma, reikia netik didelio pasišventimo, bet ir nemažų materialinių įsteikių. Profesorius nelanko kokių pramogų, gyvena kukliam kambarėlyje ir didesnę savo stipendijos dalį sunaudoja moksliniam darbui. Į šį pasišventėlį turėtų atkreipti dėmesį lietuviškosios institucijos ir jo darbą visomis išgalėmis paremti.

SAVAITĖS POLITINIŲ IVYKIŲ SŪKURYJE

DEŠIMT GYVYBIŲ ŠALTOJO KARO DIEVAIČIUI

Amerikiečių lėktuvo nušovimas virš Baltijos jūros visame pasaulyje sukėlė įvairiasiuose narėskančią bangą. Tai groga įvairūs Europos laikraščių priminė okupuotąsias Baltijos respublikas ir kaltino sovietus, kurie Višinskio notoje Liepoją pavadinę Rusijos teritorija. Prieš tokį teigimų griežtai pasisakė ir Latvijos pasiuntinys Vasingtone, specialioje notoje JAV valstybės departamentui. Charakteringa, jog valstybės sekretorius Dean Achesonas notos turinį netik nepasakelbė, bet atsiskakė ir komentuoti. Incidentas didelę audrą sukėlė ir amerikiečių spaudoje, kuri nepasigailėjo Kremliaus griežtų žodžių. Kai kurie gerai informuoti radijo ir spaudos komentatoriai prabėžė, jog tai yra pirmasis rimtas amerikiečių — rusų susidūrimas šaltojo karo būvyje.

daro ir tiekio centrali yra šiose vietovėse: Wustrow, Wismar, Warnemuende, Rostock, Dierow, Stralsund, Rugen, Heencmuende, Stettin, Misdaj, Kolberg, Puck, Pillau, Kaliningrad (Karaļaučius), Klaipėda, Liepoja, Windau, Rygoj, Oesel, Paernu, Dagoe, Paldiski ir Hanggo.

Gal daugiau negu lėktuvo žuvimas JAV senatą ikaitino buvuso komunisto ir komunistinio "Daily Worker" dienraščio redaktoriaus Budenzo liudijimas prieš Lattimore, pastarąjo ir senatoriaus McCarthy dviaskovoj. Budenzo liudijimo pasisklausyti prisirinko pilna salė senato narių, žurnalistų ir kitų privilegijuotų asmenų. Budenzas pareiškė, jog Lattimore iš tikrųjų buvo komunistas ir, nors jis (Budenzas) Lattimore nepažįstas, tačiau komunistų partijos politinio biuras jam įsakęs Lattimore patarimams teikti ypatingo dėmesio. Pagal Budenzą, Lattimore priklausė organizacijai, kuri buvo komunistinio fronto narys.

Europoje tuo tarpu vėl keliamas vienybės klausimas. Vokiečiai vis daugiau išsidrasina ir Vakarų Europos politiniame ir ekonominiame gyvenime reikalauja lygių teisių su Prancūzija, Anglija ir kitomis V. Eu-

ropos valstybėmis. Jie pagaliau jau taip pasitarė drasūs, kad netgi pasigėrėjęs (raunistieji pirmininko) De. K. Adenauerio kalbos Berlyne užtraukė "Deutschland, Deutschland ueber alles..." Tuo tarpu prancūzų kiekvienas vokiečių pozicijų sustiprėjimas baugina. Nors vokiečiai keliais atvejais stengėsi pataikauti prancūzams ir sueiti su jais į tampresnius ryšius, tačiau šie laikosi labai rezervuoti.

Prieš kurį laiką prancūzų ministerių pirmininkas Georges Bidault oficialiai pasiūlė prie Atlanto pakto įsteigti Vyriausią Taikos Tarybą, kuri tvarkytų Vakarų demokratijų strateginę ir ekonominę politiką ir tuo būdu gintų nuo dviejų priešų — agresijos ir depresijos.

Šitas pasiūlymas kaip tik turi ryšio su realia ar įsivaizduota prancūzų baimė dėl vokiečių sutvirtėjimo. Mat, Anglija ir Europos unija visą laiką žiūrėjo šnairomis akimis. Todėl eventualu atveju, Anglijai prie unijos nesidedant, pirmuoju smuku ten groty kaip tik Vokietija, ko žinoma prancūzai negali pakęsti. Todėl prancūzai ir siūlo V. Europos politiką perduoti Atlanto pakto valstybėms, o tuo pačiu JAV iniciatyvai. Tuomet vokiečiai, žinoma, pirmojo vaidmens jau nebevaizdintų. A. F.

UKRAINOS TIKINČIŲJŲ KANČIOS

Paryžius. — Paryžiaus katalikų laikraštis "La Croix" pradėjo spausdinti reportažą, kuriame išvardinamos Ukrainos krikščionių aukos raudonajam persekiojimui sibirui. Laikraštis rašo: "Maskvos radias triumfuodamas pasakelbė Tasso pranešimą, kad nuo 1948 sausio 1 d. Tarybinė Ukrainos respublikoj oficialiai nustojo veikusi Bizantijos apeigų katalikų Bažnyčia". Ši lakoniška žinia šlepija jaudinančią tragediją, kurios reikšmės krikščioniškasis pasaulis pilnai dar nesuprato. Bizantijos apeigų katalikų Bažnyčia buvo viena iš stipriausių katalikybės tvirtovių rytinėje Europoje. Jai priklausė apie 10 milijonas tikinčiųjų. Jos kunigai yra deportuoti arba 1942 metais nukryžiuoti ant kalėjim-

mų sienų. Mons. Glipy buvo spaudžiamas, kad atskirtų Ukrainos Katalikų Bažnyčią nuo Romos. Bandymai nepavykus, buvo griebtasi suimnėti dvasiškius. Buvo sunaikinta šimtai kunigų ir tūkstančiai intelektualų, kaimiečių, darbininkų, amatininkų. Sudarytas komitetas su uždaviniu paruošti Bizantijos apeigų katalikų susijungimą su ortodoksais. Komitetui nesisekė. 3.600 kunigų atsiskakė prisidėti prie tos komedijos. Tik trys pakliuvo į atskiriančiųjų sąrašus. 1945 liepos 5.600 Ukrainos klero delegatų pareiškė protestą, bet po to persekiojimai buvo dar pa-

LIETUVIŲ SURASŲMO KLAUSIMU

CENZO BIURAS DAVĖ PATVARKYMĄ TARNAUTOJAMS ALT Vykdomasis Komitetas yra gavęs Bureau of the Census, Washington, D. C. atsakymą į š. m. balandžio mėn. 11 d. telegramą, kurioje buvo iškeltas nesuprantamas kai kurių gyventojų surašinėtojų nusistatymas žymėti Rusiją kaip lietuvoje gimusių J.A.V. gyventojų gimimo vietą ir buvo prašyta duoti aiškias instrukcijas gyventojų surašymo personalui visame krašte, kad tokiom klaidom būtų užkirstas kelias.

Cenzo Biuras į ALT telegramą nedelsiant reagojo ir balandžio mėn. 13 d. visam gyventojų surašymo aparatui krašte išsiuntinėjo instrukciją (17th Census Technical Memorandum No. 23), kad Lietuva turi būti nurodyta kaip atsakymas į surašymo lapo klausimus 13 ir 25, jei apklausiamasis taip pareiškia. Šią instrukciją gavo visi gyventojų surašymo sričių ir rajonų viršininkai ir techniniai instruktoriai.

Reikia tikėtis, kad Cenzo Biuro tarnautojai, gavę tokį paaiškinimą iš Washingtono, liovėsi žymėje "Russia" kaip lietuvių gimimo vietą. Gal būt, jie atitaisys ir klaidas, kurios gyventojų surašymo pradžioje buvo daromos.

ALT Sekretoriatas

VELYKŲ IR VARDAS NAIKINAMAS

Viena. — Iš Sovietų satelitinio valstybių sostinių ateina žinios, kad komunistų vyriausybės praktiskai yra uždraudusios švesti Velykų šventes. Oficialiai balandžio 9 yra pavadinta "pavasario švente". Dvi sekancios dienos, kurios amžių bėgyje Rytinės Europos kraštuose būdavo laikomos šventomis, dabar yra paverstos paprastomis darbo dienomis.

Dėdės Samo vargai

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Lėdžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Ink.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEMlock 1-3121

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEMlock 1-3121

Subscription Rates:	
In U. S. A., one year.....	\$3.00
In U. S. A., six months.....	1.50
Other countries, one year.....	4.00
Other countries, six months.....	2.00
Skelbimų kainos sulig susitarimo	
Advertising rates on application	

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

GEGUŽĖS PIRMOJI

Tai darbo, kiekvieno darbo šventė, žmogiškiausia ir kilniausia iš švenčių.

Visi turime teisę ją švęsti, nes visi esame darbininkai, vieni rankos, antri minties. Ir šioje šventėje visi norime prisiminti ir patvirtinti, kad vardan darbo, koks jis bebūtų, esame broliai ir norime tokiuos būti pastoviu savęs vedimu prie kilnumo ir visos žmonijos.

Kaip mes suprantame ir visi žmonės neapnuodinti komunistinėmis ideologijomis supranta, gegužės pirmoji yra dvasios šventė, yra sielos šventė.

Toje dienoje, kurioje nėra jokių monopolijų, nudžiungta visa žmonija, ir kiekvieno sąžinė nušvinta gerumo šviesa.

Toje dienoje visi žmonės gali ir privalo žygiuoti po vieną vėliava, neturinti politinės spalvos, nei raudonos, nei juodos, nei baltos, nei žalios; bet vėliava, kuri reiškia patį darbo šventumą, vedanti prie broliškumo, nes visų prakaitas yra tas pats, kuris vilgo kasdieninę mūsų duoną.

Tačiau atsiranda blogos valios žmonių, tapusių žvėrimis, ištroškusių nekaltu krauju, kurie drumsčia šios šventės nuotaiką, kiršindami žmogų prieš žmogų, klasę prieš klasę, tautą prieš tautą, kad tik nebūtų taikos. Ir štai stinga tos saulės, kuri turėtų nušviesti žmonijai kelią į geresnę ateitį; sutvirtinti mūsų tikėjimą medžiaginiame ir dvasiniame pakilime, mūsų tikėjimą į vieni kitų užjautimą ir tą socialinį teisingumą, kuris negali būti ir niekad nebūs neapykantos ir kerštos broliu, nei vienos monopolizuotos partijos išraiška, turinčios grovimo ir persekiojimo filosofiją, vedančios prie anarchijos ir tironijos, prie žiaurios bolsėvikiškos diktatūros.

Komunistai toje darbo šventėje nugirdo mases melagystėmis, apsvaigina apgaulėmis, vietoj, kad vedus sielas prie šeimos, tėvynės ir žmonijos kilnesnių jausmų.

B. MYKOLAITYS

MARIJOS MĖNUO

Gegužė yra poezijos mėnuo, vienas iš gražiausių mėnesių, kuriame pasireiškia visas gėlių ir žiedų puošnumas ir kvapumas.

Visa gamta pasipuošia gražiausiu rūbu, pasirodydama visoje savo garbėje, lyg kokią spalvų simfoniją.

Bažnyčia pašventė šį mėnesį Marijos garbei, nes Marija yra idealiausias motinystės simbolis.

Visas kultūringasis pasaulis šiuo gražiausiu metu išaukština ir pagerbia motinas. Ir iš fiktyvių gegužė yra motinystės mėnuo, kuriame pati gamta atlieka savo Didžiosios Motinos pareigą; lizduose jau čilba naujagimiai, o namuose, kur yra žmogaus lizdas, aidanti motinų daina pavasario linksmume. Gė Viespaties šventovėse, prieš Marijos sostą, prieš Dievo Motiną, begludžiančią prie savo nekaltos krūtinės kūdikėlių, pakyla linksmos giesmės, tai giesmės, kurios plaukia iš nekaltų lūpų, iš tyrų širdžių, nešamos angelų sparnais.

Aukščiausias dangaus ir žemės sutvėrėjas, surinkęs visus vandenius, pavadino "maria" (lotyniškai marės). Po to, surinkdamas visas malones, sutvėrė gražiausią esybę pavadindamas Marija. Ji visa skaisiti, joje nėra mažiausios dėmės, užtat ji yra skaisybės Karalienė.

Gegužės mėnesį visa žmonija kreipiasi į Mariją, motinų ir kūdikų akys žvelgia į ją su pasitikėjimu, maldaudami taikos ir ramybės.

Angelas vieną gegužės naktį perlėkė žemę, ieškodamas gražiausių dalykų Viešpatiesi nu- nešti.

Pirmiausia pamatė rožę, kuri turėjo liepsnos spalvą ir nepaprastai malonų kvapą. Angelui ją beskinant, spyglys perdūrė jam pirštą, o vėjas išnešiojo jos lapelius. Angelas tada su- prato, kad rožė yra žemiškas

padaras ir užtat negali pasiek- ti Dievo.

Iėjo, tada, į vienus namus: kūdikis miegojo lopšelyje, ap- dengtame balta užuolaida. Ant nekaltų mažutėlių lūpų buvo nuostabi šypsena. Angelas pa- galvojo, kad toji nekaltumo šypsena galėtų patikti Dievui. Ir mėgino ją pagauti. Bet štai kūdikėlis pabunda, užgęsta ant jo lūpų šypsena ir jis pradeda verkti.

Angelas pamastė iš naujo, kad visi šio pasaulio dalykai yra laikini, ir kad žmogaus šypse- na, kaip aušra, kaip auksas dinksta akimirksniu. Ir išėjo nusiminęs iš namų.

Eidamas toliau sustojo prie motinos, bemylinčios savo kū- dikį. Jis pagavo jos nuosirdū- mą ir nunešė Dievui, nes moti- nos meilumas yra nepamaino- mas ir amžinas.

Baltai apsirengusios mergai- tės neša Marijai gegužės gėles. Neša baltasias rozes kaip savo tyras širdis, kaip nekaltus sap- nus, kaip spindinčią rytmečio aušrą.

O Dievo Motina, iš aukštai nuo savo sosto, jas sutinka me- liai, laimindama jų ateitį.

Motina! Tai nežinoma di- dvyrė, kuriai nėra vietos istori- jos puslapiuose! Kritusiam kareiviui statomi paminklai, rašomi himnai, pa- liekama jo vardas amžinai.

O kas tik motina nėra ma- žesnė didvyrė, gal dar didesnė, nes jos pasiaukojimas nežino ribų; bet ji nieko neprašo, nie- ko nenori, tik savo gyvenimu maitina ir gaivina kitus. Ji yra pasaulio jėga, civilizacijos ne- šeja.

Bet ar iš tikrųjų jos heroiz- mas be garbės?

Kas gi yra tas motinos reli- gingumas, jei ne gražiausias motiniškumo himnas, jei ne triumfališka jos gyvenimo gar- bė?

TOLERANCIJA AR LENGVAPĖDIŠKUMAS?

Prieš pora metų Vo- kietijoje ėjusioje "Minty- je", o dabar "Dirvoje" buvo pasirodė straipsnių, jog tik(!) skautų orga- nizacija gali tinkamiaus- iai išauklėti lietuviškąjį jaunimą. Pagaliau Cle- velando Skautininkų Ra- movė taip pat "Dirvoje" išspausdino pareiškimą, kuriame sugestionuoja- ma, jog geriausia jauni- mo organizacija yra skautai. Ta proga de- dame žemiau esantį straipsnį, kuris tilpo Ateitininkų Federacijos Vyr. Valdybos biuletenyje, "Savū Keliu". Red.

Clevelando Skautininkų Ra- movė 1950 m. kovo mėn. 30 d. "Dirvos" 13-tame numeryje pa- skelbė skautų reikalų pareiški- mą, kur tarp kitko sakoma: "... iš mažens srovinėje ideologijoje užaugintas jaunuolis tampa sa- vo ideologijos fanatiku, su ku- riuo kitaip manantiems žmo- nėms sunku susikalbėti, net ir tada, kai to reikalauja visos tautos gerovė."

Tai bene pirmas toks viešas pareiškimas, kur keli skautininkai, siekdami savo tikslų, mel- gingais tvirtinimais ir nepagrįs- tais priekaištais kitoms jauni- mo organizacijoms rūpinasi su- daryti visuomenei klaidingą aliuziją, kad geriausia teesanti tik vienintelė privilegijuota skautų organizacija. Tur būt dėl to dar baiminamasi kas bus, jei, "maža mūsų jaunimo sauj- lė dar išsibarstys po srovines organizacijas, tai ir jos ir skau- tų vienetai bus silpnai ir maža- ka tegalės nuveikti".

Turime pasakyti, kad tokie ir į juos panašūs pareiškimai mums jau nebe naujiena. Jauni- mui jau jie senai į ausį sis- tematingai kuždam.

Grįžkime į netolimą praeitį: tai pačiai "visos tautos gerovei" ir kad jaunimas "neišsiblaškų- tų po srovines organizacijas"

jos visos savo metu buvo užda- rytos ir palikta tiktai vienintelė skautų organizacija. Dar dau- giau: specialiai keliant neapy- kantą prieš lietuvių katalikų jaunimo organizacijas ir jų vei- klą, skautų organizacija buvo paimta ypatingon tautininkų globon — suvalstybinta. Ta- čiau ir šiuo metu visas jauni- mas į ją nesusrinko, nes jo dar buvo "išsibarstiusio po srovines organizacijas". Ir tas "išsibar- stęs" jaunimas vėliau dėl savo tautos mirė Raining miškely, koncentracijos stovyklose, par- tizanų eilėse, nors Clevelando Skautininkų Ramovė ir nenori to žinoti, nes apie tai ji rūpe- tingai tyli.

Atrodo, lyg kai kurie iki šiol "nieko neišmokome ir nieko ne- pamiršome". O jau būtų tiks- lu ir laikas atprasti nuo privi- legijuoto vienturčio psichologi- jos, tuo labiau, kad ji labai ža- linga jauninio auklėjimo darbe. Tiksliau yra "visos tautos ger- ovei" ugdyti respektą ir kito as- menis pakentimą ir išvengti sis- tematingo neapykantos skiepi- jimo. Darbo plotų užteks visi- ems, o išjungimas privilegijų ir "monopolio" teigiamai veiks į jaunimo santykius darnesnio bendravimo linkme.

Nuoširdumas ir ištikimybė išpažįstamai mįšiniai yra didžiai vertingos savybės jaunimo gy- venime. Moksleiviai ateitininkai savu laikų nepabūgo perse- kiojimu, uždaranč jį kuopas bei šalinant juos iš mokyklų. Jie išliko ištikimi savo idejomis ir parodė kovingą pasipriešini- mo prievartinei netolerancijos dvasiai.

Mes žinome, kad idealistinė skautijos dalis protestavo prieš Skautų S-gos suvalstybinimą, bet ji turėjo pasitraukti iš są- jungos. Tuo tarpu kiti pritarė suvalstybinimui ir sulaužė savo organizacijų suvažiavimus, ku- riu proga jos susilies į vieną or- ganizaciją, sovietinių "komso- molsų" pavyzdžiu.

ku impulsų. Tų netolimos praeties faktų fone kyla abejonių ar kartais Clevelando Skautininkų Ramo- vės tolerancijos supratimas nėra netolimos praeties pastan- gų tasa skiepyti jaunime indi- ferentiškumą bei lengvapėdiš- kumą savo idejų atžvilgiu. Ra- movės, viešas mėginimas tole- ranciją monopolizuoti tiktai sau yra tušti žodžiai, nes darbai yra tam visai priešingi.

Nesigilindami į konkretybes, čia norime pakartoti 1927 me- tais Ateitininkų Federacijos Vy- riausios Valdybos tolerancijos atžvilgiu pasisakymą, kuriuo ateitininkai ir šandien vado- vaujami. "Kitoks būdas ginkluo- tis dideliu gyvenimo kovai rei- kalauja ne puikybės, bet kuk- lumo, ne neapykantos, bet tole- rancijos, ne kultūrinio išsile- pinimo, bet iškilimo, į aktyvio- sios kultūros viršūnes, kad iš jų galėtų būti apriepotos dvasiniu žvilgsniu dar platesnės padan- gės. Bet kuklumas toli gražu nereikia atsisakymo nuo kovos su tuo, kas yra bloga, kaip ly- giai tolerancija nereikia pa- taikavimo, indiferentizmo ir principų išsivadėjimo, kaip irgi tikras kultūringumas nereikia prabangiško buržuaziško gyve- nimo sutvarkymo".

Prie to dar tinka pridėti mū- sų vieno jaunųjų filosofų mintį: "Jei kalbama apie toleran- ciją, tenka klausiti kieno tole- rancija turima mintyje — Kris- taus ar Pilotų? Melės tiesiai ar abejingumo tiesiai toleran- cija?"

JAUNIMAS KOMUNIS- TINAMAS

Budapeštas. — Birželio 18 įvyks visų Vengrijos jaunimo susirinkimo — diena paskirti pasaulio Lietuvių bendruomenės diena.

° Tautinio Sąjūdžio buvęs at- stovas VLIKe ir Vykdomojį Taryboj Petras Ulėnas su šeima atvyko į Brooklyną.

° Manoma, jog provizorius Makuškas, kuris neseniai valstiečių liaudininkų tapo paskir- tas į VLIKo bus išrinktas į Vyk. Tarybą.

° Didžiausiosiose JAV laikraš- čiuose tilpo Donnos Armonaitės nuotraukos ir laiškas, kuriame ji prašė JT gen. sekretorių Try- gė Lie, kad šis padėtų išvaduoti jos mamą ir broliuką iš Sibiro vergų stovyklos.

° Dr. Padalskiui jau du metu dėsiančiam Detroito universi- tete suteiktas extra ordinarinio profesoriaus laipsnis.

° Gegužės mėn. 7 d. Cleve- lande Lietuvių Salėje įvyks jauni- mo teatro atidarymas. Sta- toma "Pasaka". Režisuoja Pe- tras Maželis.

° Žinomas geografai ir geo- politikas Dr. Vl. Viliamas iš Daytono, kur jis dirbo plieno "abriko, su šeima persikėlė gy- venti į Čikagą.

° Sorrento (Italijoje) įvykusia-

IŠ LIETUVIŲ BALETO "SUBATOS VAKARĖLĖ"

VATIKANO LAIKRAŠTIS GINA LIETUVIUS

VATIKANO ORGANE "OSSERVATORE ROMANO" VIS DAŽ- NIAU PASIRODO STRAIPSNŲ APIE BALTIJOS TRAGEDIJĄ.

Vatikano organas "Osserva- tore Romano" skelbia vis dau- giau žinių apie Baltijos kraš- tus. Š. m. 36 nr. pirmame pus- lapy paskelbė iš Washingtono žinią: "Sovietų Sąjunga apkal- tinta genocidu", kur sakoma: "Amerikos Senato užsieny reik- kalų subkomisijai, kuri studi- juoja Jungtinių Tautų konven- cijos prieš genocidą ratifikavi- mą, prof. Levas Dobriansky, Amerikos ukrainiečių sąjungos pirmininkas ir Konstantinas R. Jurgėla, Amerikos Lietuvių Ta- rybos įgaliotinis, pateikė kon- krečių kaltinimų prieš Sovietų Sąjungos vykdomą genocidą". Toliau laikraštis cituoja jau ži- nomus Dobrianskio ir Jurgėlos parodymų duomenis.

Š. m. kovo 11 d. "Osservatore

Romano" Nr. 59, paskelbė iš Washingtono žinią: "Pabaltie- čių protestas dėl aukščiausios tarybos rinkimų", kurioje ra- šoma: "Diplomatiniai Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovai prie Washingtono vyriausybės dar kartą atkreipė dėmesio opi- nijos dėmesį į trijų Baltijos val- stybių likimą, paskelbdami tris raštus, įteiktus Valstybės De- partamentui dėl paskelbto Ru- sijos užsimojimo praveisti rin- kimus į aukščiausią tarybą Bal- tijos kraštuose tuo pat būdu, kaip jie bus praveisti Rusijos viduje. Rinkimai, kaip kad ir trijų valstybių Rusijos okupaci- ja skelbiami neteisėtai".

Lietuvos ministeris Povilas Žadeikis pabrėžia, kad jo kra- štas yra jėga okupuotas "ir pri- jungtas prie Sovietų Sąjungos klasta." Besiartinančius rin- kimus jis vadina "vienu iš naujų įrodymų, kaip rusai nuolat lau- žo teisę būti lietuvių tautai laisvai ir nepriklausomai".

Estijos atstovas kaltina Ru- siją naudojant "klastingą sis- temą" priversti estų tautą da- lyvauti rinkimuose.

Kazin kokios giesmės šiandien aidi mūsų gražiose bažnyčiose?

BRITAI ATSIKAKĖ NUO DP LEGIONO

Šveicarų "Die Tat" (4.6) iš Londono skelbia, kad pereitais metais Londone buvęs sumany- mas vietoj trūkstantų britų sa- vanaorių sudaryt svetimšalių le- gioną. Projektą rėmęs apsau- sios ministeris Alexanderis. Jį palaikę konservatoriai, nurody- dami, kad tūkstančiai lenkų ir baltiečių stotų savanoriais. Ka- dangi numatomas tik vienas priešas — SS — tai DP mielai stotų į legioną ir jais galima

būtų pasitikėti. Š. m. kovo 29 d. konservatorius Amery tą rei- kalą vėl iškėlė, bet naujasis ap- saugos ministeris Strachey da- vė griežtai neigiamą atsakymą. Esą tirta, ar toks legionas ne- būtų tinkamas pakeisti britus palaikę konservatoriai, nurody- dami, kad tūkstančiai lenkų ir baltiečių stotų savanoriais. Ka- dangi numatomas tik vienas priešas — SS — tai DP mielai stotų į legioną ir jais galima

PRADEDA DOMĖTIS

Belgų "Vers l'Avenir" (3.30.) pirmame puslapy skelbia: De- šimt metų sovietinės okupacijos Lietuvoje, kur rašo: "Neseniai politikai pradėjo domėtis Balti- ja, kuri dabar yra virtusi sovie- tų svarbia karine baze. Naujos uostų konstrukcijos, kurios turi užtikrinti sovietinį "saugumą", gresia vakarų saugumui. Pra- matantieji europiečiai Baltijos kraštus (Lietuva, Latvija, Esti- ja) transliuoti lietuvių kalba.

ją) tetaiko problemų visumoj menka kiekybe. Tačiau minė- ti baltų kraštai buvo priimti į europinį sąjudį ir kiekvienas turi savo atstovą taryboje. Ci- tuoja Trumano ir Dewey sveiki- nimus Amerikos lietuvių kon- gresui. Primena apie 1 mil. lietuvių deportuotų, apie 75 tūkst. pabėgusių į Vakarus, apie pažadą "Voice of Amerika" transliuoti lietuvių kalba.

Lietuviai PENKIVOSE KONTINENTUOSE

° VLIKas yra numatęs ge- gužės 15 — Steigiamojo seimo susirinkimo — dieną paskirti pasaulio Lietuvių bendruome- nės diena.

° Tautinio Sąjūdžio buvęs at- stovas VLIKe ir Vykdomojį Taryboj Petras Ulėnas su šeima atvyko į Brooklyną.

° Manoma, jog provizorius Makuškas, kuris neseniai valstiečių liaudininkų tapo paskir- tas į VLIKo bus išrinktas į Vyk. Tarybą.

° Didžiausiosiose JAV laikraš- čiuose tilpo Donnos Armonaitės nuotraukos ir laiškas, kuriame ji prašė JT gen. sekretorių Try- gė Lie, kad šis padėtų išvaduoti jos mamą ir broliuką iš Sibiro vergų stovyklos.

° Dr. Padalskiui jau du metu dėsiančiam Detroito universi- tete suteiktas extra ordinarinio profesoriaus laipsnis.

° Gegužės mėn. 7 d. Cleve- lande Lietuvių Salėje įvyks jauni- mo teatro atidarymas. Sta- toma "Pasaka". Režisuoja Pe- tras Maželis.

° Žinomas geografai ir geo- politikas Dr. Vl. Viliamas iš Daytono, kur jis dirbo plieno "abriko, su šeima persikėlė gy- venti į Čikagą.

° Sorrento (Italijoje) įvykusia-

me krikščionių demokratų par- tijų atstovų suvažiavime daly- vavo ir Lietuvos Krikščionių Demokrato Partijos atstovai, kurie suvažiavimo dalyviams įteikė prof. M. Krupavičiaus pasirašytą memorandumą Lie- tuvos klausimais.

° Žinomas mūsų bibliografas, A. Ružancovas šiemet švenčia 30 m. spaudos bendradarbiavi- mo sukaktį.

° Aktorius ir rašytojas A. Škėma parašė naują dramos veikalą "Paskutinis valymas".

° Prof. Vl. Stanka daug dirba prie tarptautinio universiteto įsteigimo plano.

° Australijoj Pasaulio Lietu- vių Vyriausio Sporto ir Fizinio Lavinimo Komiteto įgaliotinio L. Baltrūno iniciatyva sudary- tas vyriausias komitetas Aus- tralijos lietuvių sporto veiklai vadovauti.

° Laisvųjų ir pavergtųjų tau- tų ūkiškųjų partijų sąjungos — Žaliojo Internacionalo konfe- rencija įvyks gegužės 17-19 d. Vašingtone. Lietuvius konfe- rencijoj atstovaus dr. K. Gri- nius, prof. J. Pajaujis ir p. A. Devenienė. Į konferenciją ste- bėtoju vyks ir prof. K. Pakštas.

SPAUSDINTO ŽODŽIO FRONTE

Nors Australijoj lietuviška spaudai dirva nėra pakankama, tačiau stengiamasi nuga- lėti pasitaikančias kliūtis i naujuosius lietuvius aprūpint spausdintu žodžiu.

Neseniai JAV pasiekė "Užuo- vėjos" išleistas "Australijos Lie- tuvių kalendorius 1950 me- lams". Tai knygos formato, 91 pusl. rotatorium spausdintar leidinys, skirtas Australijos lie- tuviams.

Turinyje telpa kalendorinė dalis, truputis grožinės litera- tūros, informacinių žinių apie Lietuvą. Jame dėtos taip pat platus ir vertingas straipsnis "Australia".

Apskritai kalendorius atrodo gana gražiai, nors spauda, kad ir rotatorinė galėjo būti kiek geresnė. Žinotinių adresų sky-

riuje taip pat trūksta daug rei- kalingų adresų.

ATEITIS NR. 2.

Šis antrasis numeris kaip ir pirmasis vertas ypatingo dėme- sio. Tai neabejotinai gražiausias mūsų periodinis leidinys iš- eivijoj. Stiprus jis netik savo technine išvaizda, bet ir turiniu. Tas yra labai svarbu, nes jaunimas šiandien labai ir labai reikalingas geros skaitybos. To jam gali suteikti tik vertingos knygos ir rimtas, jaunimui pri- taikintas žurnalas.

Šiame numeryje įvairios ir tikrai puikios medžiagos patei- kia: Kun. Vyt. Pikturna, Vyt. Žvirzdys, V. Mačernis, T. Žiū- raitis, O. P., Prof. Z. Ivinskis, A. Sidlauskaitė, L. Dambriūnas ir kt. Žurnalą gyvina jaunimo mėgiami įvairūs skryriai.

Kuriuo keliu nueisime?

REPORTAŽAS IŠ ANGLIJOS

BAL. BRAZDŽIONIS

Koks liūdnas yra mūsų gyvenimas. Tarp banguojančių milijonų mes išstipstame, kur nekur išvystame savo krašto brolių ar sesę. Kaip keista, kad tos tautos, kurios mus priglaudė savo gūdrybes, ją lietuvį atskirti, kad tik jis negalėtų puoselėti savo tautinių kultūrinių vertybių. Ir čia Anglijoje, ten Australijoje lietuviai lygiai išblaškytas. Sumaigytas su tautų skruzdėlynu, kad jau darosi tvanku, jau reikia dusti. Niekas nesisieloja — humanizmo žymės labai mažos. O tiems kraštams yra didelės rūpestis, kad tik greičiau mus suvirškintų. Tačiau per bombų krušas, frontų užesius ir tremties baisias alkanas dienas išnešę savo Tėvynės žiburį gliliai širdyse, iš jos jau neišplės jokios mus supančios pinklės. Mes, nors gal nevisi, bet daugumas, esamę pasiryžę išnešti tremties vargą nepalūžę. Niekas nežino mūsų sielų gelmės, nemato mūsų didžiausių troškimų, o tačiau mes norime visiems gero ir iš širdies šaukiame pasauliui:

„Nesuviliojite jokiais turtais ir neišplėsite Tėvynės meilės idealo, nes mūsų Lietuva krauju apšlakstyta įpareigoja jos neatšizadėti“. Teisingai šiam idealiam šauksmui pritaria prof. K. Pakštas: „Kuo mūs mažiau gyvų ir laisvų beliko, tuo šviesiau ir kaitriau turi degti mūsų dvasiniai švyturiai“. Ir vargas bus tam lietuviui, kuris pamirš dėl ko šandien jis tremtinys, atsidurs kryžkelėje ir numojęs lengvai ranka praras viltį ir pasirinks tik materializmą. Tada tokiam žlunga optimizmas, išsiesmia dvasinės jėgos. Jis bus kurčias savo broliui partizanui ir kenčiančiam Sibiro tremtiniui. Partizanai iš meilės ir pasiaukojimo Tėvynei sako mums „Mes davėme jau daugiau, negu mūsų Laisvę galėtų kainuoti. Mums paliko kova ne tik dėl Tėvynės egzistencijos, bet ir už tai, kad nors kur pasaulyje liktų laisvas ir gyvas žmogus“. Ar tai neįsidedėtini žodžiai mums laisviems, be siau-

bo ir baimės gyvenantiems? Tikrai reikšmingi. Tik nors dalėle tos kovos dvasios įkvėpkime krūtinėms!

Kuris kelias mus perves Tėvynėn. Nežiūrėkime. Kas iš šalies mumis nori įtraukti į savo malūną. Realiai stebėkime kas darosi mūsų pačių bendruomenėje. Šioj Lietuvos nelaimėj, turime save kontroliuoti. Ar mes beišlaikome tautinį charakterį? Jau reikiama spaudoj nusiskundimai, kad štai Anglijoje randasi žmonių, kurie nepripažįsta nei Bažnyčios, savos mokyklos, spaudos, o net griaua kas yra gera ir kilnu lietuvių širdžiai. Čia matom jau tautiečių dvasinį supuvimą. Nėra aišku, ar tokie lietuviai eina grojimo ir neapykantos keliu savo idealojas gindami, ar žiauriam mūsų priešui pasitar-naudami. Atmink lietuvi, kad esame už Lietuvos ribų; mūsų darbas ir elgesys gali jai pagelbėti, bet gali ir pakenkti. Nė vienas blogas pasireiškimas negales būti pamirštas; ateis valanda reiks stoti jei ne Tėvynės teisme, tai amžinybės. Ir čia kaip veidrodyje kiekvienas žygis bus aiškus. Argi neišmokome tos tolerancijos, to paprastumo, tos broliškos artimo meilės. Jei nusigręži nuo lietuviškumo tai nors nekliudyk tiems kurie iš idealizmo yra pasiaukavę Tėvynei. Jeigu dėl keletos šilingų drebi, kad nestojus į D.B.L. S-gą, chorą, visuomeninį veikimą, nors sąlygos kai kam palankios, būki lietuviu garbingu kitais atvejais. Tam yra Tautos Fondas, Lietuvai Gelbėti Fondas, kuriuos remti yra kiekvieno lietuvi pareiga.

Mus blaško iš vieno kampo į kitą. Šeimoms net negalima kartu gyventi. Neturim kai kurie net galimybių gražiai auklėti jaunąją kartą. Ar jau galas visam mūsų patriotizmui. Ne. Po kurio laiko nubyrės kai kurie varžai įstatymai, tada tik glauskimės lietuvis prie lietuvių. Jau dabar štai Manchesterj, Škotijoj ir kitur lietuvių daugėja, nes žemės ūkio stovyklas naikina. Bet ir išblaškytiems galima lietuviško ben-

druoменėj išsilaikyti. Tereikia tik noro. Kodėl dėsliama suorganizuoti P. L. Bendruomenę? D. Britanijoj. Ji sujungtų visus. Tiesa D. E. L. S-ga apima visus lietuvius savo rėmuose, bet yra balsų, kad P. L. B-nė atneštų širdingesnį ir aktyvesnį visų lietuvių bendradarbiavimą.

Daugiau savųjų tarpe džiaugsmo. Kai esti mūsų didesni susibūrimai: švenčių minėjimai, suvažiavimai, susirinkimai, matyti daug nusiminusių akių, sielvarto suspaustų širdžių. Optimizmo maža. Maža tyrios sielos džiaugsmo. Žinoma, iš kur tas džiaugsmas ar optimiz-

mas mumyse gali besirasti, jei tiek vargo svetimoj žemėj. Tačiau mūsų gyvenime yra valandų, kada galima pasidžiaugti, susimastyti, ramia širdžia maloniai viską prisiminti. Juk kiekvienas meniškias pasirodymas mus sujaukina, todėl remkime juos, dalyvaukime juose. Juose rasime daug tyro sielos džiaugsmo!

Nenorima čia mokinti, bet tenka tik iškelti tuos faktus. Britanijos lietuviai tikrai ras kelią, į vienybę ir tuomet švitės lyg švyturiai savo darbais, gera valia, kol išaus laisvės rytas.

MOTINOS DIENOS BELAUKIANT

Nelaimingi tie vaikai, kurie per anksti netenka savo motinų. Tačiau dar nelaimingesni tie, kurie jų vargais užauginti užmiršta jas sunkiose senatvės valandose. Motinos ir blogiausių savo vaikų iki mirties nežimiršta...

Paskutinio dešimtmečio pasaulio įvykiai šeimų gyvenime padarė baisų chaosą; vaikai būdavo išplėšiami iš motinų rankų ir žudomi ar tremiami. Svetimiesiems pasidavę vaikai atsisėdo į teisėjų sostus teisti savo tėvų, nes iš rytų ir vakarų atnešti mirties šūkių pavergę silpnuosius ir pamynę tėvų meilę po kojoms.

Laisvoje Lietuvoje vaikai jau nuo mažens per Bažnyčią, mokyklą, spaudą buvo mokomi gerbti ir mylėti savo motinas. O kiekvienų metų gegužio pirmasis sekmadienis buvo skiriamas motinoms pagerbti. Motinos dieną gražiomis pamaldomis, iškilmingais minėjimais vaikai pareiškėdavo savo meilę ir prisirišimą savo motinoms. Amžinybėje besilinsčių motinų kapai būdavo puošiami gėlėmis ir kūdikiškos meilės tyromis ašaromis.

Šandien išveivijoje tą dieną turime dar iškilmingiau švęsti, nes daugelis esame netekę savo motinų, o visi — motiutės Lietuvos. Daugelis tik dabar suprato, ką reiškia būti be motinos. Nevienas anais laikais, kuris negerbė savo motinos, šandien tą klaidą gaudžiomis ašaromis apverkia.

Tie vaikai, kurie šandien yra motinos globoje, liepsi moka motiną gerbti ir dažnai ją net viešoje vietoje žodžiais ir darbais įžeidinėja. Tai vis nesu-

pratimas motinos reikšmės. O motina nemoka būti kerštinga. Ji viską jiems atleidžia ir niekad nenustoja jų mylėjus... Ne visi, tačiau, dar supranta, kokiam laimės suspaudimo valandų savo nuvargusią galvą padėti ant motinos krūtinės.

Žiauriojo karo metais, palikdami savo kraštą, ne visi turėjome laimės atsiveikinti su savo motinomis... Daugelio neperžegnojo motiniška ranka... Jos nežinojo ir nežino kur mes... gyvi ar mirę...

Kai daugelis mūsų pamiršome vergijoje kenčiančias motinas, jos akis pražiūri mūsų belaukdamas. O kiek šandien svetimiesiems pasidavusių vaikų skaudina ir taip sužeistas abiejų mūsų motinų širdis.

Tad, belaukdami motinos dienos pasiryškime būti ištikimais savo motinoms. Teišaušta mūsų širdyse skaisčiausia meilė savo gimdytojoms ir mūsų senajai motinai Lietuvai.

Leonas Kančiauskas

PABĖGO FUTBOLŲ KOMANDA

Viena. — Austrų spaudos agentūros pranešimu, viena geriausių Čekoslovakijos Bratislavos futbolo komandų pabėgo iš savo krašto ir pasiekė Innsbruką, Prancūzų zonoje Austrijoje. Pabėgimą organizavo populiariausias čekoslovakų futbolo žaidikas Joseph Kaiml. Idomu, jog pabėgimas įvyko po griežto čekoslovakų komunistinės spaudos pareiškimo, kad sportininkų pabėgimas nepasikartos.

PIEMUO V. ALEKSANDRAVIČIUS
Ilustracija iš Vyt. Mačernio "Vizijų"

VIJUTAS MAČERNIS

ANTROJI VIZIJA

Žinau, kad žemėje yra vieni namai, kuriems dabar ateina rytas nuostabus. Ten ilgesingai gieda praėitūs gaidžiai. Ir ūkininko žingsniai aidai ten aplink namus.

Pasilenkiu prie žemės ir stebiu, kol rytmečio rasoj sudrėkusį klevų kvėpėjimą apsvaigsta man galva.

Tenai toli yra laukų, kur auga vien rugiai šviesių spalvų, kur triukšmo, gatvių purvinų nėra.

Staiga girdžiu: Iš ten, kur šviečia vaiksikos tolimos, Saldus traliavimas atklysta į mane, Ir žinau: piemuo tarp pirštų meldą laiko Ir pučia, eidamas aukštyn upe Ir taip, tarytum upė nerami, Vingiuojanti tarp girių mėlynų ir pelkių, Tasai traliavimas ligi širdies gelmių gliausių smelkias.

Ir ašen laimės svaiguly Girdžiu kaip meldo paprasta daina Pradžina iš miego slėnius ir laikus. Matau: išeina kažin kur nakties tamsa, Ir kelias miglom jos liūdesys sunkus. Vėl slėpiasi po stogais šikšnosparniai juodi, Pabūgę rytmečio šviesos...

O aš einu vėl žemės ilgesy Regėjimų liėpsna liepsnot.

(iš "VIZIJŲ")

V. KRĖVĖ

RAGANIUS

Prieškarinių laikų sodžiaus gyvenimo šešėliai Spaudos Fondo premijuotas veikalas

— Na, tai kur dabar danginies? Gal namo eisi? — Ne, namo negaliu. Žinai, visus nugašdinsiu. Geriau eisiu su tavim. — Susirūpino skerdžius. Nors kaimynas ir geras buvo žmogus, bet visgi numirėlis! Baisu. Bet kaip žmogų atstumsi, kad naktigultan prašosi. Kur dėsisi, jei bijo dangun. Negi visą naktį transkysis po laukus, kada dar taip šalta. — Pagyvensiu pas tave, kol mirsi, o tada abu keliausime dangun. Dviese bus drašiau — ir tau ir man. — O tu nesibarsi, kad jau pasigėriau? — klausia numirėlio skerdžius. — Na, ką tave barsi, kad jau pasigėrei. Vėl man dabar kas jau kita rūpi. — Na, kad nesibarsi, tai einam! — sako jam skerdžius. — Bet žinai, brolau, tau ilgai teks laukti, nes aš greit nesirengiu dar mirti. — Laiko turiu, skubintis nėra reikailo, — sumojo Kukis: — bet tik šiltas kampelis užpečky, ir man daugiau nieko nebereikia.

— Kad būtų pas mane šilta, abejojau. Bet kad jau taip nori, tai einam. Žinai, nesibark. Matai, aš visai girtas, ir kojos manęs nebeklauso. — Nesibarsiu, nesibarsiu. Geriau duok ranką, palaikysiu, kad nesugriūtai. — Ir susiėmę už parankių nuėjo... — Bet man, brol, nuostabu, — kalbėjo skerdžius žingsniuodamas: — kodėl tavęs velniai nekimba, jei neini dangun. — Kokiū būdu gali kibti, kad aš kryžių ant kaklo nešioju. Vėl kam gi varpai skambino, mišias kunigas giedojė ir šventintu vandeniu mano karstą šlakstė, kad velniai galėtų mane kibti. — Taip, taip, suprantu, — lingavo Gugis galva. — Bet visgi, brol, bloga mirti: tavo pirkia ir — ne tavo, tavo turtais — ir ne tavo... Štai, kokis turtingas buvai, o dabar pas mane ant kampo gyvensi. — Nemanyk, brol, kad aš tave gerai penėsiu; pats nieko neturiu — ką buvau gavęs iš sodžiaus, jau pragėriau... Kukis nieko neatsakė, ir

kurį laiką ėjo tylėdami. — Štai ir priėjome, — prabilo Kukis. Skerdžius net mustebo, kad taip greitai priėjo savo namus. Apsidairė, patsai sau netikėdamas, apžiūrė. Vieta — lyg svetima, bet pirkaitė tikrai jo. — Daug negalvodamas įėjo vidurin. Viskas, kaip buvo. Štai, ir pečius, ant kurio jis mėgo, namie būdamas, gulėti... — Nusirengė Gugis, nusiavė, autus pakabino ant priepečkio, kad padžiūtų, o patsai užkopo ant pečiaus. — Šaltas pečius! Mat, nuo vakar vakaro nekūrenas, — nusigręžė jis į Kukį, bet jo niekur nebuvo matyti. — Kur tu, brol, dingai? — Aš čia, — atsiliepė numirėlis: — užpečky suradau sau vietą. — Geriau pas mane... — norėjo pakviesti Gugis, bet pamano, kad geriau nekviestis... Numirėlis vis dėlto numirėlis, juo toliau nuo jo, juo geriau... — Gal valgyti nori? — paklausė skerdžius. — Aš nūnai tavo egzistencijose trims dienoms pavalgiau... — Apsieisiu, — atsiliepė Kukis. — Dar norėjo kažką pasakyti Gugis, bet patingėjo: juto, kad tingulys ėmė gaubti, vystyti jo kūną. Tingulys

vo kalbėti, tingulys pasijudinti, nes šaltis laizė jam pečius, kojas ir visą kūną... — Ant rytojaus eidami žmogė surado Gugį sušalusį. Jis gulėjo ant kūdros liūno vienmarškinis ir basas. Viršutiniai rūbai ir autai kabojo ant alksnio krūmo, o šalia gulėjo jo naginė... II. — Gugiu rodėsi, kad jis vos spėjo akis sumerkti, kai jį kažkas ėmė žadinti, paliesdamas ranka jo petį. — Kelkis, jau metas eiti! — Pravėrė skerdžius akis ir mato, kad šalia jo stovi nepažįstamas bernas, balta mielio, o kojos apautos naujomis raudonomis naginėmis. — Kur metas eiti? Juk šandien aš niekur nesirengiau eiti? — klausia Gugis. — Argi nežinai, kur? — sako nepažįstamas bernas. — Reikia keliauti pas Dievą... — O kur aš tą Dievą surasiu? — vis dar nesikeldamas klausia skerdžius. — Sako, jis kažkur dangujė gyvena, o aš, berneli, nei žinoti nežinau, kur tasai į dangų kelias. Vėl ko gi aš ten pas Dievą eisiu, jei man iš jo nieko nereikia? — Jau kad numirei, turi eiti, o kelią surasi. Štai, tau jį parodys tavo kaimynas Kukis.

— Aš jau numiriau, sakai? — nusistebėjo skerdžius ir net atsisėdo. — Bet kaip aš galėjau numirti, kad nesirgau ir esu visai sveikas. — Taigi, kad nesirgęs numirei, ir dabar, štai, abu keliausite pas Dievą. — Nieko, brolau, nepadarysi. Teks mums keliauti, — ramina jį Kukis. — Dviem vis ramiau ir drašiau... — Skerdžius pakrapštė pakaušį... — Na, numiriau, sakote, tai numiriau. Tebūna taip. Bet ko aš turiu pas Dievą keliauti, kad man ir čia gera. — Kelkis, kelkis greičiau, — sako jam nepažįstamas bernas. — Matai, numirei be išpažinties, be kunigo, ir kryžių esi pametęs... — Taip, kažkur jį gandydamas pamečiau. Matyti, per krūmus lysdamas užkabinau ir nutraukiau... — Taigi, taigi! Kai tik aš atsitolinsiu, tave gali apspisti velniai... — Mm! Negerai... Velnių aš nemėgstu. Bet kas tu esi per vienas? — Aš Dievo angelas... Kelkis greičiau, nes aš skubu. — Matau, kad reikia keltis... Bet kad ne velniai, nieku būdu iš čia nesijudintau. Vos tik atsitolo skerdžius, kai pajuto, kad ėmė skristi aukštyn ir lėkė, kaip paukš-

tis, žemės kojomis neliesdamas... — Apsidairė ir pastebėjo, kad žemės jau niekur nei nematyti. Tik iš vienos pusės, net stenėdamas, skubinas, kad neatsiliktų, Jonas Kukis, o iš kitos angelas. — Tai gerai žengiamo, — gėrasis skerdžius. — Ir jaunas būdamas aš taip greitai nebėginėjau. — Aš čia jus paliksiu, — sako angelas. — Turiu pas kitus žmones dar skubėti Dievo valią pranešti. Štai, čia matote, trys keliai: vienas dangun, kitas skaiskyklon, trečias pragaran. Pasirinkite, kuris jums tinkamas. — Pasakęs tai, angelas sumosavo sparnus ir pranyko. — Gugis tik dabar pastebėjo, kad angelas turi sparnus. — Apsidairė abu vienu pasilikę ir mato, kad keliais, kurie veda skaiskyklon ir pragaran, eina didžiausios minios — ir vyskupų, ir kunigų, ir ponų, ir šiapiju visokių žmonelių ir moterių... — Keliu į dangų, kaip akimi užmesti, nebuvo matyti nei vieno keliaujančio. Skerdžius tiesiog pasuko į tą kelią ir pasileido eiti. — Žinai, ką, brolau, ar neku būdu būtų mums pasukti skaiskyklon? — stabdo jį Kukis.

— Kodėl? — paklausė skerdžius net nestodamas. — Ar aš kvailas, kad niekieno neverčiamas eitau ten, kur man, kaip žmonės sako, bus nevisai gerai. — Žmonės, brolau, net vyskupai ir kunigai juo žengia — skubėdamas paskui Gugį aiškinasi Kukis. — Jie, mat, daugiau nusimano... Ir mudu su jais eitume. Krūva vis geriau, negu dviem. — Aš, žemėj gyvendamas visuomet elgiausi, kaip man atrodė geriau, neatsižvelgdamas į žmones. Kodėl dabar aš jų turiu paisyti? — Visgi ne tiek būtų baisu, kaip dabar. Tepakentėtume truputį. — Kvailas, tu, broli, nors gyvas būdamas stateis gudruoliu. Ko aš turiu bijoti, kad ir paties Dievulio, jei aš niekam piktō nesu daręs? — Gal ir nesi daręs, to aš tau primesti negaliu. Betgi visi gerai žinojom, kad bažnyčion retai vaikščiodavai. — Žinoma, retai, bet kaip aš galėjau dažniau vaikščioti, jei kas vasarą gyvulius ganydavau? — Ir pasigerti mėgdavai. Mat, net mirei girtas būdamas, be kunigo, be išpažinties.

LIETUVIŲ DIENA BRIDGEVILLE, Pa.

LIETUVOS PRANCIŪKONAI liepos 30 d., sekmadienį, Bridgeville's parke, rengia Lietuvių dieną.

LIETUVIŲ DIENA prasidės Šv. Antano bažnyčioje, 10,30 val., Šv. Mišiomis su progai pritaikintu pamokslu.

POPULIARIEJI PROGRAMOJE bus įdomi kalba, dainos, tautiniai šokiai ir įvairūs žaidimai.

VISAIS REIKALAIS KREIPTIS: Franciscan Fathers, St. Anthony's church, Box 246, Bridgeville, Pa.

Solistė J. Andrulionytė

KRONIKA

Homesteade Šv. Petro ir Pavilo lietuvių parapijos choras balandžio 23 d., sekmadienio vakare, buvo surengęs jaukų pramogėlių, į kurią buvo atsilankę gana skaitlingai žmonių.

Homesteado lietuvių choras, vadovaujant muz. J. Stankūnui, padarė didelę pažangą giedojime. Parapijiečiai sekmadienio vakarą su pasigėrėjimu klausosi gražių giedamų Šv. Mišių ir giesmių.

Balandžio 22 d. į Bridgeville atvažiavo tėvas Steponas Gasparas, O.F.M., kuris apsigyveno Šv. Antano vienuolyne.

Jaunieji Lietuviai išsirengė gražią studiją Lietuvių Piliiečių klube, trečiame aukšte, iš kur kiekvieną sekmadienį 5 val. vakare, transliuoja savo radio pusvalandį.

Gegužės 6 d. išteka p-lė Rozė Marija Vaisnoraitė.

Sunkiai susirgo Tadas Kel-pša. Paguldytas ligoninėje.

Staiga susirgo Mykolas Žuoza, gyvenęs ant Forbes St.

St. Francis ligoninėje tremtiniui Virbaliui padaryta sunki operacija.

P-lė Birutė Jucevičiūtė praėitą savaitę lankėsi J.A.V. sostinėje Washingtone.

Balandžio 24 d. Braddocke įvyko p-lės Antaninos Navakaitės šaučios vestuvės.

Praėitą savaitę "Lietuvių Žinių" redakcijoj lankėsi žinomas miškininkas prof. Kupri-nis.

Belankydamas vyčių kuopas, Vyčių Centro Valdybos pirmininkas ir žinomas lietuvių demokratų veikėjas J. Juozaitis buvo atvykęs į Pittsburghą ir čia turėjo pasitarimą su vietos vyčių vadovais.

EIGIA SAVIŠALPOS FONDĄ TREMTINIŲ DRAUGIJA ST

Balandžio 23 d. 3 val. po pietų Lietuvių Piliiečių Svetainės salėje įvyko eilinis Pittsburgho lietuvių tremtinių draugijos susirinkimas.

Svarbiųjų klausimų eilėje buvo savišalpos fondo steigimas, Lietuvos okupacijos ir pirmųjų tremimų minėjimas ir vasarinių šeštadienio pobūvių organizavimas.

Pirmąjį — savišalpos fondo — klausimą referavo A. J. Kasulaitis. Jis išskė tokią savišalpos fondo būtinumą, pabrėždamas, jog jau dabar kai kurie Pittsburghe gyveną tremtiniai dėl ligos yra atsidūrę labai keblioj materialinėj padėtyj ir yra būtina reikalingi finansinės paramos. Tokiam gi fondui lėšas sukaupti yra taip pat nesunku. Referuojantis siūlė fondo išdą sudaryti taip visiems tremtiniams apsidėti specialiu mokesčiu, prašyti tam tikras sumas iš BALFO, prašyti visų Pittsburgho patriotinių organizacijų nuo savo pobūvių ir kitokių parengimų skirti vieną ar du procentu pelno fondui, pagaliau organizuoti patiems kelis parengimus ir pelną skirti savišalpos reikalams.

Savišalpos fondo klausimas jau buvo iškeltas sausio mėn. įvykusiame Pittsburgho draugijų atstovų seimelyj ir buvo šiltai sutiktas. Todėl baigdamas, referuojantis siūlė rimtai klausimą apsvarstyti ir nieko nedelsiant padaryti atitinkamus sprendimus.

Po trumpo svarstymo susirinkimas nutarė tokį minėjimą rengti birželio 18 d. Pamaldos numatyta organizuoti North Side lietuvių bažnyčioj, o po jų, minėjimą. Kalbėtoju manoma kviesti gen. Tallat-Kelpšą iš Clevelando.

Apie vasarinių šeštadienio pobūvių organizavimą pranešimą padarė St. Gabaliauskas. Jis siūlė šiltais vasaros šeštadienio pavakariais nesėdėti namie, bet bendru būriu išvažiuoti į gamtą ir ten pailsėti, o kartu, reikalui esant, apsvarstyti įvairius reikalus. Susirinkimas

Ateinančio šeštadienio vakare, balandžio 29 d., prieš eidami gulti pasukite laikrodžius visą valandą pirmyn.

Knights of Lithuania

VYČIŲ NAUJIENOS

ZYMUS SVEČIAS

Balandžio 20 Pittsburghe lankėsi Lietuvos Vyčių Centro pirmininkas Juozas L. Juozaitis, kartu su Jurgiu Joniku, taipgi Čikagos Vyčių apskrities veikėju. Ta proga S. S. Vyčių kuopa suruošė Šv. Kazimiero mokyklos svetainėje svečiams pagerbti vaišes, kuriose dalyvavo Pittsburgho Vyčių apskrities bei kuopų valdybos. Jos turėjo draugišką su svečiais pasitarimą Vyčių organizacijos reikalais. Svečiai buvo apsisotę pas p. Mažeikus ir kitą dieną išvyko lankyti New York, New Jersey ir Naujosios Anglijos Vyčių kuopas.

labai patiko. Atsižvelgiant į tai Espleno Vyčiai ruošiasi įdai nuoti ir daugiau dainelių. Visuomenė yra kviečiama kas sekmadienį klausytis įdomios Lietuvos Vyčių programos.

VYČIAI ŠOKĖJAI CARNEGIE MUSIC HALL

Espleno Vyčių tautinių šokių grupė susidanti iš 18 asmenų, vadovaujama Kazimieros Žilinskaitės, šį šeštadienį, balandžio 29 d., 8:00 val. vakare, Carnegie Music Hall išpildys lietuviškų tautinių šokių programos dalį. Bus sušokta šie šokiai: Biezdingelė, Jonkelis ir Lenciūgėlis. Pittsburgho Chamber of Commerce yra užkviets vyčių šokėjus išpildyti lietuviškų šokių programą gegužės 19 d. Pitt Stadione ir liepos 4 d. Langley Field.

VYČIŲ RADIO VALANDĖLĖ

Kas sekmadienį, nuo 2:10 iki 2:25 val. po pietų per radio stotį WMCK, (1360 kylocycles) yra perduodama Lietuvos Vyčių programa, kuriai gražiai ir sumaniai vadovauja V. Jucevičius ir A. Sipavičius. Praeitą sekmadienį pirmą kartą oro bangomis nuskambėjo Espleno Vyčių okteto, vadovaujamo Jolandos Gudaitytės ir plokšteles įdainuotos dainelės: "Ta mūsų mergelė" ir "Vaikščiojau, vaikščiojau", kurios klausytojams

APVAIKŠČIOS MOTINOS DIENĄ

Sekmadienį, gegužės 7 d. Espleno Vyčių 62 kuopa per sumą eis bendrai prie Šv. Komunijos savo motinų intencija, ir po pamaldų turės bendrus pusryčius.

NELIKITE BE LIETUVIŠKOS KNYGOS

Lietuviškos knygos mylėtojams pranešame, jog "Lietuvių Žinių" kioske galima gauti šių vertingų knygų

NAUJASIS TESTAMENTAS, Vertė arkivysk. J. Skvireckas. Kaina \$2.00; audekliniais viršeliais \$3.00.

DIDŽIŲS RAMEBĖS ŠALTINIS, Surinko kun. P. M. Juras, Vertinga maldaknygė. 787 psl. Kaina \$4.00.

RAMBOS ŠALTINIS, Surinko kun. P. M. Juras. 544 psl., antroji laida. Kaina \$3.00.

ŠVENTŲJŲ GYVENIMAS, paruošė kun. P. M. Juras. Trumpi, kilnūs pasiskaitymai kiekvienai dienai. Art 1000 psl. Kaina \$4.00.

SŪC. P. MARIJOS APSIREIŠKIMAS LIURDE, vysk. Petras Būcys, M.I.C. Smulkus Liurdo apsišėkimų aprašymas. 510 psl. Kaina \$3.50.

KRISTAUS SEKIMAS, Tomas Kempietis; iš prancūzų kalbos vertė O. Labanauskaitė. 424 psl. Kaina \$2.00.

LEKCIJOS IR EVANGELIJOS, III laida. Kaina \$3.00.

PRIE VILTIES KRYŽIAUS, kun. Dr. J. Prunskis. Knygoje apibūdinama daugelio didžiųjų komunistų atsivertimai. 142 psl. Kaina \$1.00.

METRAŠTIS, redagavo T. Dr. L. Andriekus, O.F.M. Stambiausia 1950 m. knyga. Kaina \$2.50.

DVASIŠKOJI KOMUNIJA, kun. Jurgis Baltrušaitis. 32 psl. Kaina 30 c.

ANGLIŠKAI — LIETUVIŠKAS ŽODYNAS, A. Herlitas. 400 psl. Kaina \$3.00.

LIURDO NOVENA, sustatė Tėvas K. Žvirblis, O.P. 64 psl. Kaina 30 c.

GYV. ROŽANČIAUS PASLAPTYS, su trumpomis maldelėmis. 48 psl. Kaina 30 c.

KUR BAKŪŽĖ SAMANOTA, Antanas Vaičiulaitis. 24 reto grožio novelės ir pasakos. 288 psl. Kaina \$2.00.

VAI LĖKITE DAINOS, paruošė kun. J. Dabrila. Telpa 200 gražiausių lietuviškų dainų. Kaina \$1.00.

POEZIJA, Jurgis Baltrušaitis. 270 psl. Kaina \$2.00.

NEMUNO ILGESYS, J. Aistis. Poezijos rinkinys. 78 psl. Kaina \$1.00.

VYTIS IR ERELIS, Jonas Kmitas. Labai įdomi apysaka. 516 psl. Kaina \$2.50.

PRANAŠYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ, kun. P. M. Juras. 109 psl.

ŠV. PRANCIŠKAUS PĖDOMIS, T. Pr. Bizauskas, O.F.M. Trečiojo ordino vadovėlis.

TRUMPAS KATEKIZMAS, kan. J. B. Končius, S. T. D. Vadovėlis pradžios mokykloms. Kaina 30 c.

GEGUŽĖS MĖNUO, Kun. Pranciškus Žadeikis. 180 psl. Kaina 50 c.

Kioskas atdaras kiekvieną antradienį nuo 6 val. p. m. iki 9 val. p. m. Norintieji knygas gali gauti paštu.

LIETUVIŲ ŽINIOS

2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa. Tel. HE. 1-3121

KRAUS THE JEWELER
V. J. KRAUZLYS, Savininkas

1816 Carson Street
PITTSBURGH 3, PA.
EVerglade 4850

Phone, FEderal 1622

HASER Funeral Home

AMBULANCE SERVICE
Mes esame dėkingi už jūsų biznį

512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

Skaitykime "Liet. Žinias"

PIRMAS PAVASARINIS IŠVAŽIAVIMAS

kurį rengia "Lietuvių Žinios" įvyks

BIRŽELIO (JUNE) 18 D., SEKMADIENĮ,

Lietuvių Ūkyje (Lithuanian Country Club)

LITHUANIAN COUNTRY CLUB

R. D. 1 Clairton, Pa.

Vasaros sezono atidarymas ir pirmasis išvažiavimas įvyks gegužės (May) 7 d. 1950 m. 3 val. po pietų.

Visi nariai kviečiami į pirmąjį išvažiavimą atsilankyti ir linksmai praleisti laiką.

A. F. Marchukonis, Sekretorius

C. K. PIKIEL

General Insurance Notary Public

Marriage Licenses Auto Licenses

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. -- Pittsburgh 3, Pa.
S. S., PITTSBURGH, PA.
Phone EVerglade 1-2300

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -- Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARAUSKAS
Lietuvis Laikrodininkas

—Expert Repairers—
CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
Tel.: AT. 7399

Phone Homestead 3169 Night Service HO. 5575-R

HOMESTEAD MAYTAG STORE

ALL MAKES OF WASHERS AND VACUUM SWEEPERS
Motors -- Radios -- Refrigerators -- Belts and Brushes
To Fit All Motors

PARTS and REPAIRS—ALL WORK GUARANTEED

602 Amity Street Homestead, Pa.

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS
LAISNIUOTAS LAIDŲŲŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEmlock 1-0203
2128 Carson Street S. S., Pittsburgh, Pa.

LITHUANIAN FOLK SONGS AND DANCES AT CARNEGIE MUSIC HALL

The colorful folk songs, dances and ancient folk instruments of native Lithuania will highlight the program for the free recital next Saturday evening (April 29) in Carnegie Music Hall.

Dr. Marshall Bidwell will present the United Lithuanians, the Maironis Ensemble of Pittsburgh, choral and dance group, and the Ciurlionis Ensemble of Cleveland, internationally known folk dancing, singing and orchestra group.

Dancing by the United Lithuanians of Pittsburgh will be presented by two organizations — the Maironis Ensemble under direction of Miss Beatrice Jucevicius and accordion accompaniment by Mr. Vyto Jucevicius, and also the Knights

of Lithuania, directed by Miss Kazimiera Zilinskas and Mr. Anthony Grazulis will play accordion accompaniment. Folk stories of birds, animals and human nature are interpreted in these highly festive dances.

The Cleveland Ensemble, directed by Mr. Alphonse Mikulskis, will offer choral and solo singing with accompaniment by an orchestra featuring the "Kankles", traditional string instrument of Lithuania, and the "Triubos", wooden trumpets six feet in length. The "Triubos" dates back in Lithuanian history to pre-Christian times, being used to herald the approach of invaders to a town or province.

NEPAMIRŠKITE IR ŠIO ŠEŠTADIENIO CARNEGIE MUSIC HALL LIETUVIŲ CONCERTO

Šį šeštadienį, balandžio 29, 8 val. vakare, Carnegie Music Hall, Pittsburgh, lietuviai išpildys programą amerikiečiams. Dainuos solistė Juliana Andriulytė ir Maironio ansamblio choras. Tautinius šokių pasąks Maironio ansamblio šokėjai ir Espleno Vyčiai.

Kadangi dalis lietuvių ansamblio dalyvių atvažiuoja iš Clevelando jau iš vakaro šeštadienį, tai nors mažą dalį šios programos išpildys "Ciurlionio" ansamblio moterų choras, priartiant kanklių orkestrui, taipgi trumpai pagros senovinių lietuviškų muzikos instrumentų orkestras, vadovaujamas p. Alfonso Mikulskio.

Norime duoti amerikiečiams paragauti Ciurlionis ansamblio meno nors mažą dalelę. Tad kurie turite laiko atvažiuokite šio šeštadienio vakare, Carnegie Music Hall — Oakland — ant Forbes Street skersai Pitts-

burgho Universiteto Rūmų. Carnegie Music Instituto Direktoriui Dr. Bidwell pakvietė Ciurlionio ansamblio dalį ir kviečia Pittsburgho lietuvius atsilankyti į šį koncertą. Įėjimas nemokamas.

Strytkariai 77/54, 64, 66, 67, 68 ir 69 priveža iki salės.

Korespondentė

GEOGRAFU KONGRESAS

Torinas. — Balandžio 11 Torine atidarytas XV-tasis Italijos geografų kongresas. Atidaryme dalyvavo apie 400 mokslininkų.

SPAUDOS "LAISVĖ LENKIJOS

Viena. — CIP apskaičiavimu, Lenkijoje yra "išvalyta" apie 3000 žurnalistų. Dar nežinoma kiek žurnalistų buvo suimta ir išvežta, apkaltinant sąmokslu prieš režimą ar priešsovietinės propagandos varymu.

LIETUVIŠKOS KNYGOS DRAUGAI

Dėkodami už "Lietuvių Žinių" išleistus ir prisiųstus

"TELŠIŲ KANKINIUS",

lietuviškai spaudai remti aukojo:

Mr. J. Bardzlauskas, Cleveland, Ohio	\$1.00
Mrs. V. Rakauskas, Cleveland, Ohio	\$1.00
Mr. J. Kaulis, Youngstown, Ohio	\$1.50
Mrs. P. Martinaitis, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mr. A. Paulavičius, Pittsburgh, Pa.	\$1.00
Mr. F. Ambrulevičius, Homestead, Pa.	\$0.75
Mr. T. Rakstis, Chicago, Ill.	\$1.00
Mr. J. P. Smolukas, Vandergrift, Pa.	\$1.00
Mr. A. Sakaitis, Brooklyn, N. Y.	\$1.00

Nuoširdus ačiū

Tėvai pranciškonai lietuvių kultūros bare

Iš Vatikano radio stoties lietuviškų transliacijų vedėjo pasikalbėjimo su lietuvių pranciškonų Amerikoj viršininku Tėvu J. Vaškiu.

Didžiosios Savaitės pradžioje kaip maldininkai atvyko Romon 4 lietuviai kunigai iš Amerikos. Tai lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos provinciolas Tėv. Justinas Vaškys, Cambridge klebonas kun. Juškaitis, Waterburio klebonas kun. Valantiejus ir Filadelfijos lietuvių parapijos vikaras kun. Stanislovas Raila. Balandžio 16, prieš išvykstant lankyti žymųjų šiaurinės Italijos šventovių ir meno paminklų, Tėv. Provinciolas malonėjo pasidaryti savo kelionės išpūžias su Vatikano radio lietuviškosios valandėlės vedėju, o per jį ir su visais mieliaisais jos klausytojais.

Pagrindinis kelionės tikslas, — pareiškė Tėv. Provinciolas, — yra pelnyti Šventųjų Metų atidais. Šalia jo, reikia atlikti visą eilę kitų uždavinių, būtent, aplankyti Pranciškonų generolą ir pakalbėti su juo provincijos reikalais, aplankyti Italijoje, Vokietijoje, Austrijoje ir Belgijoje esančius lietuvių pranciškonus ir t.t. Vienu iš kelionės atstinių buvo taip pat noras asmeniškai susipažinti su Europoje esančiais DP ir jų sąlygomis, kad būtų galima veiksmingiau jiems pagelbėti. Pakeliui į Romą visi 4 maldininkai lankėsi Portugalijoje, Ispanijoje ir Prancūzijoje.

Tėv. Provinciolas buvo paklaustas informaciją apie pranciškonus Lietuvoje ir JAV. — Su Lietuva neturima jokio ryšio. Atrodo, kad visi vienuolynai ten likviduoti, o Tėvai išvežti arba išžudyti. Atbėge, į Vakarų partizanai pasakoja, kad tikrai nužudyti Kretingos vienuolyno vyresnieji. Tuo tarpu kai Lietuvoje ilgos vargingų metų eilės darbas yra visai sugriautas, lietuviai pranciškonai pradėjo jį atgavinti svetimuose kraštuose. JA Valstybėse yra išikūrusi lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provincija, kuri didžiulėje pasaulio pranciško-

nų šeimoje veikia kaip savistovus vienetą. Jai priklauso 4 vienuolynai, kuriuose yra virš 50 narių. Tėvų pranciškonų veikla nesiribuoja vien religine sritimi. Ji apima kartu tautinę ir kultūrinę veiklą. Tėvai pranciškonai Amerikos lietuvių tarpe veda misijas, kolekcionarų, administruoja vieną parapiją. Jie leidžia religinį žurnalą "Varpelį", kultūrinį žurnalą "Aidus" ir politinį savaitraštį "Lietuvių Žinias". Leidžia taip pat įvairaus turinio knygu. Ruošiasi įkurti savo spaustuve.

Tėv. Provinciolas nusiskundė pašaukimu trūkumu. Jeigu būtų daugiau Tėvų, būtų galima veiklą dar plačiau išplėsti. Ypač būtų galima daugiau jėgų skirti Kanadai, kur dabar yra vienas lietuvių pranciškonų vienuolynas, priklausęs Šv. Kazimiero provincijai. Tėvo Provinciolos manymu, jauni lietuviai kunigai, norėdami daugiau pasitarnauti lietuvių tautiškumo išlaikymui, turėtų stoti į lietuvių vienuolynus. Mat, apskritai Amerikos vyskupai nėra linkę kurti tautinių parapijų. Stengiamasi laikytis amerikoniškos tautiškumo politikos. O vienuolynai nuo vyskupų nedaug tėra priklausomi.

VATIKANAS APIE KARDINOLĄ MINDSZENTY

Vatikanas. — Balandžio 5 d. Vatikano radijo žinių biuletenu skelbia: "Kai kurie laikraščiai paskleidė žinią apie kardinolą Mindszenty mirtį. Mes neturime davinų nei tai žiniai patvirtinti. Vengrijos vyriausybė atsakė pasakyti vyskupams ką nors tikslaus apie kardinolą sveikatą, pasitenkindama pareikšti, kad ji esanti nebloga. Atrodo, kad paskutiniu metu jo psichinė nuotaika buvusi labai prislėgta. Toliau kalbama kad kardinolas turėjęs labai stiprių širdies priepuolių.

CLEVELANDO ŽINIOS

Davė leidimą statyti bažnyčią

Balandžio 23 d., kun. J. Angelaitis, Šv. P-lės N. Pagalbos parap. klebonas, pamaldų metu pranešė parapijiečiams, kad J. E. Vyskupas Ed. Hobin, davė visus leidimus pradėti naujos bažnyčios, mokyklos ir seselių namų statybos darbą. Darbas bus pradėtas trumpiausiu laiku, nes pinigų dėl šios statybos parap. izde yra apie 120,000 dol. Klebonas ragino lietuvius kuo gausiausiai apsigyventi šios parap. ribose, nes ši lietuvių parap. yra vienoje iš gražiausių miesto apylinkių.

Teko girdėti anksčiau visokių kalbų, esą vyskupas atiduosią šią parap. kitataučiams, kad ji nebūsianti lietuvių ir t.t. Bet balandžio 22 dienos vyskupo pareiškimai visokias kalbas sulaukė ir nuo jos dar daugiau lietuvių vardas pradės kilti, o kada prie Neff Rd. stovės nauja graži lietuvių Šv. P-lės N. Pagalbos parap. bažnyčia, tada ir kitataučiai daugiau lietuvius pažins.

Planus padarė arch. Kudokas, lietuvis tremtinys. Jis laimėjo \$500.00 premiją.

Čia viską tvarko provinciolas, turįs vyskupo teises. Už tai iš lietuviškųjų vienuolynų veiksmingiausiai gali tekėti galinga tautiškumo srovė. — Galiausiai Tėv. Provinciolas buvo paklaustas, kas įvyktų su Amerikos lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provincija susidariusi galimybė grįžti į laisvą Lietuvą. Tėv. Provinciolas atsakė, kad ji liktusi atskira savarankiška provincija, tačiau glaudžiai bendradarbiautų su provincija Lietuvoje ir, žinoma, jai padėtų atsikurti. Baigdamas Tėv. Provinciolas dar pasisakė bendrai apie Amerikos katalikų religinę būklę. Ten vyksta stiprus religinis gyvenimas, puikiai sutvarkytas sakramentų administravimas.

Atvyksta Vyčių vadas

Kiek teko patirti, balandžio 29 d., į Clevelandą atvyksta L. Vyčių Centro pirmininkas J. Juozaitis. Jo apsilankymas Clevelande, Ohio ir Mich. Vyčių Apskrities seimelio proga sukels vyčių jaunime gyvensnės dvasios ir atsparumo. Ypač 25-toji kuopa laukia savo organizacijos garbingo svečio — Prano Juozaičio.

VAKARAS GAUSIŲ ŠEIMŲ NAUDAI

Gegužės 21 d., Šv. P-lės N. Pagalbos parap. svetainėje, parapija ir BALFO 55 skyrus rengia vakarą, kurio pelnas skiriamas didelių šeimų sušelpimui Vokietijoje, bei jų atgabanimui į Ameriką. Bus kortavimas, vakarienė ir šokiai. Visiems lietuviams reikėtų šį pobūvį paremti, nes pelnas yra skiriamas geram tikslui.

SUKAKTIES MINĖJIMO VAKARIENĖ

Gegužės 7 d., Šv. P-lės N. Pagalbos parap. svetainėje, Mot. Labdarybės draugija rengia didelę vakarienę, savo draugijos 20 metų sukaktuvių proga. Labdarietės rengiasi paminėti savo draugijos jubiliejų garbingai ir iškilmingai. Visą uždirbtą pelną panaudos naujos bažnyčios aitoriaus įsteigimui.

NAUJA "LIETUVIŲ ŽINIŲ" SKAITYTOJA

P-lė K. Šukytė, Liet. Vyčių 25 kuopos nut. rašt., uoli jos veikėja, užsirašė "Liet. Žinias". Klara yra čia gimusi ir augusi, bet lietuvių bei yra atsidavusi visai širdimi. Ji seka a.a. savo tėvelių pėdomis. Jau keli jos rašiniai tilpo Clevelando didžiojoje spaudoje, kuriuose ji gina lietuvių.

Granitas

TRUMPAI

° Mirė O. Helen Lapinskiūtė, 33 m. amžiaus gyv. 1219 E. 111-toj gat. Liūdi tėvas Jurgis, motina Amelia ir sesutė Ona. Po pamaldų Šv. Jurgio bažnyčioje, balandžio 19 d. palaidota Kalvarijos kapinėse.

° Mirė Karolina Zarankienė, gyv. 1447 E. 66-toj gat. Liūdi vyras Antanas, vaikai, anūakai ir proanūakai. Po pamaldų Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, balandžio 19 d. palaidota Kalvarijos kapinėse.

° Jonas Cerauka, vienos siuvelykos vyresnysis ir tremtinių siuvelykų geradarys šiomis dienomis yra kankinamas ligos ir gydosi namie. Linkime greičiausiai pasveikti.

° Tremtinei Marijonai Apantienai Policininkų ligoninėje padaryta sunki vidurių operacija. Dr. K. Pautieniaus prižiūrima ligonė greitai sveiksta.

NAMŲ APSILDYMAS

DABAR yra patogiausias laikas apsipirkti namų apšildymui. Mes parūpame ir įrengiame automatiškus modernius Creso Furnasus, idėdamas automatiškus Barber Burnerius ir angliais kurenamus furnusius ir įvedame automatiškus dujų vandens šildymo tankus.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE Gas and Electrical Appliances Frank M. Orpse-Urbšaitis, Ved. 6921 Wade Park Avenue Tel. UT. 1-2750

Nakėia ir sekmdieniais PO. 9548

MULIOLIS INSURANCE and REAL ESTATE

6606 Superior Avenue CLEVELAND, OHIO

SKAITYKIME "LIETUVIŲ ŽINIAS"

PIGIAI PARSIDUODA

trys vartoti šaldytuvai, kuriuos galima vartoti namuose arba restoranuose, taipgi vienas naujos rūšies šaldytuvas (Deep Freezer) Wagner's Refrigeration Service Co. 6307-11 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio Office tel. UTah 1-1924 namų tel. RAndolph 1-9000

7123 Wade Park Cleveland 3, Ohio HE 1-8250 "FOR FINER FLOORS"

FRANK BICKOFF & CO.

Didelis pasirinkimas visokių linoieumų, kitokių grindims patalų, geriausių ir prastėsių, o taip pat ir guminių. Du Pont įvairių rūšių dažai. Ateikite ir pasirinkite, arba skambinkite telefonu. Pagaudantiems atsiųsime pavyzdžius. Nuoširdus patarnavimas.

TOEDMAN & FOLLIS

VAISTININKAI

Jūsų recepto išpildymas yra svarbiausias mūsų darbas.

SPECIALU

Atsinešk šį skelbimą ir neišaiškintą foto filmą ir mes veltui padarysime padidintas foto nuotraukas.

Priėmimo laikas: iki balandžio 31 d. 1950.

P. J. KERŠIS

609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausia kainą. Taipgi įvairios apdrauosis (insurance) reikaluose gausit geriausį patarnavimą.

Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kada gaisras sugadina ar apdegina tamstų namą ar fornicius dėl pilno jų apkaivimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME

(Jakubauskienė—Laisniuota Laidotuvių Direktorė)

Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manes apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligoniu pervežimui ir iš lietuvių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kainą už palaidojimą, sulgių jūsų pasirinkimui. Telefonuokite: ENdcott 1763

6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

SKAITYKITE labiausiai paveiksluotą lietuvių magazina pasaulį "LIETUVIŲ DIENAS"

Kiekviename numeryje telpa apie 30 iliustracijų iš Amerikos bei kitų pasaulio kraštų lietuvių gyvenimo. Bendrabiauja žymūs lietuviai: profesoriai M. Biržiška, St. Kolu-paila, K. Pakštas, gen. St. Raštikis, rašyt. Ramonas, P. Orintaitė, G. Tulauskaitė ir kiti. "Lietuvių Dienas" redaguoja Juozas Vitėnas, buv. "Žiburių" red., M. Stark, dail. P. Puzinas.

Metinė prenumerata visuose pasaulio kraštuose \$3.00. Adresas: 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif., USA. Atsiuntus adresą, vienas numeris siunčiamas susipažinti nemokamai.

Ką tik išėjo iš spaudos Stasio Šimkaus 33 LIAUDIES DAINOS. Surinko ir parengė spaudai kompozitoriaus sūnus ALGIS ŠIMKUS

1. Da ne-pa-ke - ti - nau pas mer-ge - lę jo - ti
 2. Dar aš ne-už - sė - dau ant bė-ro-zir - ge - lio
 3. Dar aš ne-iš - jo - jau iš tē-ve-lio dva - ro
 4. Dar aš ne-da - jo - jau nei ža-lios gi - re - lės

Knyga puikiais viršeliais, su plastikos juostele, 64 pusl., labai lengvai atsidero ir skambinan pianu neužsivėria. Kaina \$2.00

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston 27, Mass.

Šiuomi stumėtu \$ ir prašau man prisiųsti egz. STASIO ŠIMKAUS DAINŲ KNYGA.

Vardas Adresas

Lietuvių Žinios

AMERIKIEČIŲ LĒKTUVAS IR KREMLIAUS PROTESTAS

VISO PASAULIO SPAUDA NEPRIPAŽISTA BALTIJOS VALSTYBIŲ ANEKSIJOS. — ŠVEICARŲ "DIE TAT" APIE INCIDENTŲ.

JV lėktuvai pasirodė ties Liepojom. Rusai pareiškė amerikiečiam protestą dėl sienos pažeidimo. Jei Washingtonas galėtų dėl to keno protestą prīmītī, tai tik iš Latvijos ar Lietuvos ministerio Washingtono, bet ne iš Višinskio. Dėl to rusų protesto pasisakydama tiek JV, tiek vakarų Europos spauda sutartinai pažymī, kad Baltijos valstybių teritorija nėra Rusijos teritorija ir kad Baltijos kraštų okupacija nėra pripažinta. Laisvojo pasaulio nusitatyma tuo klausimu gerai iliustruoja šveicarų "Die Tat" (4.13.): "Rusų baisus riksmas dėl amerikiečių lėktuvo sienos pažeidimo prie Baltijos jūros duoda įdomų tartautinē teisēs klausimā, kuris regimai buvo primirštas. Būtent, Washingtonas tebelaiiko diplomatinius santykius su Latvijos, Estijos Lietuvos valstybēm ir šitų kraštų įjungimo į Sovietų Sąjungā nėra pripažinęs. Dėl to Washingtonas negali pripažinti, kad Baltijos teritorijos perskridimas būtų sienos pažeidimas. A propos tartautinē teisēs: sukeliamas didelis triukšmas dėl svetimo lakūno pasirodymo ties Liepojom, bet patys rusai Latvijā mīndo šimtais tūkstančių batų, kai tatai pasirodo strategikai naudinga. Dar vis autoritetingas Molotovas kitados iškilmingai pareiškė: "Paskutinių dviejų dešimtmečių patirtis sukūrė gerą pagrīndā konsoliduoti santykiam tarp Sovietų Sąjungos ir jos baltiskųjų kaimynų. Yra neteisa, kad tarpusavio pagalbos paktaī reiškia Sovietų Sąjungos kišimasi į Estijos, Latvijos, Lietuvos reikalus. Visai priešingai, pasirašiusiųjų valstybių suverenumo neliečiamybē šiuose pakuose yra pripažinta ir nesikišimo principas yra juose sustiprintas". Taip kalbėjo Molotovas 1939. 10. 31. Nepraėjo metai, ir 1940. 6. 17. (į Lietuvā 6. 15. ELTA) raudonoji armija įžyglavo į Baltijos kraštus, ir tas pats Molotovas aneksavo trīs valstybes — Latvijā, Estijā, Lietuvā. Dabar jis skundžiasi, kaip nusikriausū nekaltybē, amerikiečių lėktuvu, kuris pažeidēs erdvēs neliečia-

PRAKALBĒKIME ETERIO BANGOMIS

BRANGUS TAUTIETI!

Venezuelos lietuviai kviečia Jave prisidėti prie akcijos už pagreitintā įvedimā programos lietuvī kalbā "Amerikos Balse" (Voice of America — angliškai). Mes turime skirti milžiniškā reikšmę lietuvīškai programai USA radio stotyse. Lietuviškas sparnuotas žodis eterio bangomis jungs, lyg kokiais nematomaiais tiltais visus lietuvius išsklaidytus visuose penkiuose pasaulio kontinentuose ir tuo pačiu bus didelis tarptautinis aiimėjimas mūsų lietuvīškoje oyoje. Jei į mus kalbēs lietuviškai pasaulio galiūnas per keioliika stočių, mūsų egzistencija ir interesai bus primenamī pasauliui keleta kartų į dieną. Mūsų veikėjai bus kviečiami bendradarbiauti į "Amerikos Balsā", užmēs tapresnūs ryšius su įtakingais asmenimis ir Amerikos visuomenēs veikėjais.

Šiam tiksiui pasiekti mes raginame visus lietuvius bei lietuvius, gyvenančius pietų ir šiaurēs Amerikoje, Europoje, Afrikoje, Azijoje ir Australijoje rašyti laiškūs "Amerikos Balsā" direktoriui p. Kohler'ui šiuo adresu: Mr. Foy D. Kohler, Voice of America, New York 19, N.Y., ir taip pat Amerikos Kongresui — Appropriation Committee of the U.S. Congress, Washington D. C., prašant įvesti lietuvīškā programā "Amerikos Balse".

Visas lietuvīškas organizacijas kviečiame rašyti išsamesnius laiškūs anglų, ispanų ar kita tarptautine kalba, juose pažymint pasaulyje esančių lietuvī skaičių (apie 1,5 mil. laisvame pasaulyje ir 3,5 mil. už geležinēs uždangos), aprašant kančias, kurias lietuvī tauta turėjo pakelti per ir po antrojo pasaulinio karo ir di-

trauktų iš lovų, sugrūstų į purvinus gyvulinius vagonus ir išgabentų į Sibirā. Taip baigēsī tada Latvijos tragedija. Taip baigēsī tada Molotovo žodžio laužymas..."

Tame pat nr. laikraštis deda Baltijos pakraščių žemėlapi. Pažymėtina, kad žemėlapis išvengia dažnai užsienio žemėlapių daromos klaidos Lietuvos teritorijos apibrėžimo ir Vilniaus bei Klaipėdos atžvilgiu. Vilnius čia yra Lietuvos sienose. (ELTA)

deles aukas, kurias ji paaukojo ir vis dar aukoja kovoje už savo laisvę. Atskiri asmenys gali rašyti lietuviškai.

Tautietī, šis vaju yra visų lietuvī bendras reikalas. Tenebūnie nei vieno mūsų tarpe, kuris nepaaukotų tam tikslui keletos minučių laiko ir pagailėtų poros centų pašto ženklūku. Didesniam efektui pasiekti rašykime laiškūs taip, kad šimtai ar tūkstančiai laiškū pasiektų adresatus maždaug vienu laiku. Venezuelos lietuviai ir lietuvī organizacijos savo laiškūs pradēs siųsti nuo š. m. balandžio mėn. 20 dienos. Atidėlioti negalima, nes turimomis žiniomis šis reikalas jau yra iškeltas ir bus netrukus svarstomas Amerikos Kongreso Specialioj Komisijoj (Appropriation Committee).

Venezuelos Lietuvīų Sąjungos Valencijos Apylinkēs Valdyba Visi lietuvīškai laikraščiai prašomi šį atsišaukimā persispausdinti.

PATYS MUŠA — PATYS RĒKIA

Varšuva. — Pagal "Inter Catholic Press Agency" pranešimā Lenkijos parlamente svarstant Bažnyčios turtų konfiskavimo projektā, ministeris pirmininkas Cyrankiewicz pareiškė, kad vyriausybē esanti priversta imtis tokių veikimo būdų, kadangi Bažnyčia atvirai leido suprasti, kad jos laikysena yra priešinga valstybei. Nacionalizacijos įstatymu norima nubausti episkopatą už priešinimasi komunistų reiklavimams. Įstatymās yra panašūs į anksčiau priimtā Českoslovakijos ir yra paruoštas

SAVAITĒS ŽINIOS TRUMPAI

- Vakarų Vokietijos kancleris (ministeris pirmininkas) savo trijų dienų vizitā Berlyne, baigē svarbia kalba, kurioje reikalavo Vokietijai daugiau teisī ir drąsino berlyniečius nepasiduoti sovietų užmačioms.
- JAV prezidentas H. S. Trumanas ir valstybēs departamento sekretorius Dean Achesonas išleido pareiškimā, kur paskelbē visais užsienio reikalais tarsiasi su respublikonais ar atsiklausią jų nuomonēs.
- McCarthy kaltinimam tirti senato komisijos pirmininkas sen. Tydings pareiškė, jog komisija pradėjo rimtai tirti kaltinimus, ieškodama tikrų įrodymų.
- Čekijoje teisiāmi šeši JAV ambasados tarnautojai kaltinami šnipinėjimu. Jie yra čekų tautybēs.
- Rytų Vokietijos liberalų vado ir vyriausybės nario H. Kastner sūnus su šeima atbėgo į Vakarines zonas.
- Dr. H. J. Sander, kuris nužudē vėžiu sergančią ligonę, Medikų Taryba atėmē teisę praktikuoti. Dr. Sander žada apeliuoti į Aukščiausią teismā.
- Po keliu mėnesių pirmā kartā Graikijos vyriausybės atstovai turėjo pasitarimā su Jugoslavijos pasiuntinybēs Atėnuose šefu. Spėjama, jog pagerēs santykiai tarp šių dviejų valstybių.
- Sovietų Sąjunga atsakē paremti Jeruzalēs sutarptautinimo planā, kadangi jis esā nepatenkinas nē žydus, nē arabus.
- Airijos parlamentas pareiškē tol nesidēsias į Atlanto Sąjungā, kol šiaurinė Airijos dalis nebus prijungta prie Airijos respublikos.
- Prezidentas H. S. Trumanas jau pasirašē 3,5 biliono dol. namų statybos įstatymā.
- Kinų komunistų daliniai išsikėlē Haimano saloje užėmē salos sostinę. Čiangkaiškas iš Formozos pasiuntē Haimano nacionalistų įgulā sustiprinimo.
- Českoslovakų komunistinis teismas du teisiamuosius čekus nuteisē pakarti, nes jie "prisipažinē" šnipinėjimu JAV.
- Iš Švedijos pranešama, jog švedų laivas Baltijoj jūroje radęs kulki sukopotā plūdē. Manoma, jog tai žuvusio lėktuvo plūdē, nes joje yra angliški užrašai.
- Gen. Donovan, karo metu buvęs strateginēs įstaigos viršininkas pareiškē, jog galimas dalykas, kad amerikiečių lakūnai nē nužudytī, bet laikomi nelaisvėje.
- Iš patikimų šaltinių pranešama, jog Valstybēs departamentas ruošia ryšium su dingusiu lėktuvu antrā notā sovietams.

SLOVAKAI PRIĒS RELIGINĖ PERSEKIOJIMĀ

Roma. — ARI agentūra praneša, kad Slovakijos Išlaisvinimo Komitetas įteikē Jungtinių Tautų generaliniam susirinkimui reikalavimā sudaryti tarptautinę komisijā, kuri ištirtų Slovakijoj vykdomus religijos persekiojimus ir, kad, konsekventiškai, komunistinė Českoslovakija būtų pašalinta iš Sovietų Tautų organizacijos. Prasyje sakoma, kad po Slovakijos respublikos okupacijos ir Českoslovakijos valstybēs atstatymo 1945 metais, komunistų vyriausybē pradėjo eilę veiksmų, kurie prieštarauja civilizuoti tautų pripažintiems dėsniams, tuo slekdami demoralizuoti religinį gyvenimā ir institucijas ir užslopinti tautos atsparumā. Iš pradžių buvo mėginta Katalikų Bažnyčią palenkti komunistų valstybēs tarnybai, bet tam nepavykus, imtasi ją visiškai naikinti. To pasēkoje buvo panaikintos katalikiškos mokyklos ir visokios katalikiškos auklėjimo institucijos. Jaunimas buvo išplēstas iš šeimos ir atiduotas auklėti komunistams. Vien tik 1947 metais 3000 vaikų buvo atimti iš gimdytojų. Visokia katalikiška spauda buvo uždaryta ir Bažnyčios turtai konfiskuoti. Be pertraukos vyksta katalikų vadų persekiojimai.

- Daily Worker, New York'o komunistų partijos organas, bankrutuoja. Iš 67,000 skaitytojų liko tik 23,400, ir turį 175,000 dolerių nuostolių.
- Gina Mare, komunistė, nubausta kalėjimu už religijos įžeidimā.

PAGERBKIM MOTINAS

Philadelphia, Pa. — Pabaltijos Moterų Tarybos Lietuvīų Atstovybēs Philadelphiajos skyrius gegužēs mėn. 13 d., šeštadienį, ruošia motinos pagerbinā. Tos dienos ryte, 8 val. Šv. Kazimiro parapijos bažnyčioje įvyksta pamaldos už mirusias motinas. Sekmadienį, gegužēs mėn. 14 d., toje pat bažnyčioje 11 val. per pamaldas motinos garbei giedos operos solistē Juzē Augaitytē. Lietuvīų Atstovybēs skyriaus narēs motinos intencijā eis bendros Šv. Komunijos. Šioje bendroje maldoje už motinas Liet. Atst. skyriaus valdyba kviečia dalyvauti ir kitų Philadelphiajos organizacijų nares. Gegužēs 13 d., šeštadienį, 7

val. vakarē Lietuvīų Pašalpinio Klubo salėje, 928-36 East Moyamensing Ave., įvyksta motinai pagerbti koncertas. Koncerto programā atliks operos solistē Juzē Augaitytē ir pianistē Galina Leonienē. Menininkēs šia proga parengē specialią programā, kuriā sudarys lietuvīų ir pasaulinių kompozitorių kūriniai, skirti motinoms ar vaizduojā jų melę ir atsidėjimā vaikams. Koncertan kviečiame atvykti visus, kurie norite prisiminti motinas ir parodyti, kad jas mylite. Ateikite kartu ir su mūčiutėmis, kad jos matytų, jog jas gerbiate. Liet. Atstovybēs Philadelphiajos skyrius.

PRATISLAVOS "PRAVDA" PUOLA VYSKUPUS

Bratislava. — Bratislavos dienraštis "Pravda" paskelbē laiškā, kuriame Slovakijos Religijos Reikalų įstaiga perspēja Českoslovakijos klera. Laiškē sakoma: "Mes atkreipiame dėmesį tų, kurie yra betampā reakcijos įrankiu, sleiksdami nelegalų vasario 17-sios laiškā ir skelbdami tai darā savo rizika."

Mes tikimēs, kad šis perspėjimas, — pridėdame laiškē, — jums padēs išsaugoti taikingā religinį veikimā ir esame tikri, kad ateityje būsite atsparūs prieš respublikos priešų puolimus ir intrigas". Užbaigiant sakoma, kad vyskupai leidžia savo laiškūs tuo norėdami pasitarnauti kapitalizmui.

NAUJAS LIETUVIŲ TRANSPORTAS

- Apie š. m. balandžio 25 d. laivu "GENERAL HEINTZELMAN" į Bostoną atvyko šie lietuviai tremtiniai: Adakauskaitē Bronislava, 169 N. Quincy St., Abington, Mass. Adomēnas Jonas, 101 Gold St., Randolph, Mass. Bagdžiūnas, Antanas, Birutē, Virgilijus, 251 Cooper St., Brooklyn, N. Y. Baltramonaits Juozas, 1034 Farmington Ave. W. Hartford, Conn. Banevičius, Pranas, Ona, 2537 46th Pl., Chicago 32, Ill. Bernotas Juozas, 227 Bond St., Elizabeth 1, N. J. Budnikas Alfonsas, Aleksandra, Sigitas, Emilija, Kęstutis, 4516 S. Hermitage Ave., Chicago, Ill. Budžiūniēnē, Magdalena, Huntly, Ill. Busrys, Vytautas, 2050 Piorce Ave., Chicago 22, Ill. Dailidē Petronėlē, 3324 S. Union Ave., Chicago 16, Ill. Dimgaila, Petras, 104 N. Blvd., Richmond, Va. Doveikis, Juozas, 3022 S. 80th St., Philadelphia 42, Pa. Džekčorius, Andrius, Stasē, Romantas, Donatas, Algimantas, Staitas, 8 Sweeney St. Amsterdam, N. Y. Gaidukas, Ludmila, Antanas, Rimantas, 214 E. 21st St., New York, N. Y. Gešas, Higinas, 7126 S. Wabash Ave., Chicago, Ill. Grubliauskas, Stasys, Monika, 236 Bolton St., So. Boston, Mass. Jagadinskas, Vladas, 37 Grant Ave., Stanford, Conn. Jankauskas, Alfonsas, Genovaitē, Eugenijus, Alfonsas, Irena, 62 Eldert Lane, Brooklyn 8, N. Y. Jankevičius, Jeronimas, 4544 S. California Ave., Chicago 32, Ill. Jurkevičienē, Ona, 39 Parkin St., Baitimore 1, Md. Jurevičius, Alina, 65 G. St., S. Boston 27, Mass. Kazakevičius, Antanas, 5317 S. 33rd St., Omaha, Nebr. Kelba, Vladas, Ona, Vitalija, RD 3, Amsterdam, N. Y. Kuraitienē, Sofija, Juzē, 53 Hudson Ave., Brooklyn 1, N. Y. Lesevičius, Juozas, Ona, Rt. 152 Highland, Ind. Lesevičius, Birutē, 3926 Fir St., E. Chicago, Ind. Lesevičius, Aldona, Rt. 152 Highland, Ind. Lesevičius, Irmina, 3926 Fir St., E. Chicago, Ind. Liaušinas, Jonas, 13325 Forest Hills Ave., Cleveland, Ohio. Mackevičius, Feliksas, Jadvyga, Eleonora, Antanas, 520 Hudson Ave., Rochester 5, N. Y. Marcišauskas, Domicelē, Marija, 9345 Holmur St., Detroit

- 4, Mich. Matuzevičius, Angelas, 100 Cook St., Brooklyn 6, N. Y. Mudrovas, Povilas, 936 W. 33rd St., Chicago 32, Ill. Miltakis, Kazys, Stasē, Joantē, Išmena, 7721 Ave., Detroit 10, Mich. Norkevičius, Česlovas, Anna, Elzē, 4620 S. Wood St., Chicago 9, Ill. Paketuris, Leonora, Vytautas, Aldona, Genovaitē, 3324 S. Union Ave., Chicago 16, Ill. Pauliukonis, Pranas, Elžbieta, Rimantas, Gražina, Elžbieta, Živiē, Kastytis, Angelika, 15 Aetna St., Worcester, Mass. Petrauskas, Antanas, Veronika, Julija, Elena, Detroit, M. Pusedšris, Justinas, Ona, Donatas, Linas, Juratē, Marija, 17-19 Irving St., Hartford, Conn. Pauliukaitis, Donatas, 217 Wharton St., Philadelphia, Pa. Petraitytē, Janina, 137 S. Cedar St., Hazleton, Pa. Poška, Edvardas, 1124 Wallace St., Philadelphia, Pa. Prišmantas, Kazimieras, Eugenija, Manfredas, 2480 Lincoln Ave., Easton, Pa. Ridiakas, Alfonsas, Marija, Gediminas, 32 St. Jacob St., Rochester 21, N. Y. Rinevičaitē, Juzefa, 15 Elmwood Rd., Marblehead, Mass. Rimša, Salomėja, Algimantas, Romualdas, 248 E. St., So. Boston, Mass. Rozenbergas, Marija, Jonas, 105 Main St., Athol, Mass. Rudaitis, Jonas, 245 W. Swann St., Chicago 9, Ill. Simaškevičius, Vincas, Ona, Jurgis, Antanas, 51 W. Warren Ave., Detroit 1, Mich. Sirutis, Petras, 4 Vernon Terrace, Worcester, Mass. Šležys, Juozas, 4 Vernon Terrace, Worcester, Mass. Skteris, Adomas, Jadvyga, Algis, Rimgaudas, Sunderland Mass. Sandanavičius, Mečislovas, 105 Main St., Athol, Mass. Strikaitis, Petras, Aleksandra, Birutē, 15 Winfield, So. Boston, Mass. Sirutowicz, Josef. Rt. 5, 8837 81st Ave., Crown Point, Ind. Surdukevičius, Gediminas, 156 Wyckoff Ave., Brooklyn 27, N. Y. Švabas, Kazys, 750 W. Lexington St., Baltimore, Md. Vaitkevičius, Gintautas, Uršulē, Vytautas, 1920 W. Baltimore 24, Md. Vilčinskienē, Emilija, Brooklyn, N. Y. Vitkus, Mikas, 9581 Burnette Ave., Detroit 4, Mich. Vitkus, Kazimieras, Gintautas, 1941 Trumbull St., Detroit, Mich.

BALF Imigracijos K-tas

LIETUVIŲ DALININKŲ TEPTUKAS JAU ŽINOMAS VISAME KULTŪRINGAME PASAULYJE. ČIA MATOME DAIL. V. K. JONYNO GAMINTUS PAŠTO ŽENKLŲ VOKIETIJOS PRANCŪZŲ ZONAI. JIE SKAITOMI VIENI IŠ GRAŽIAUSIŲ POKARINIŲ PAŠTO ŽENKLŲ VISOJ EUROPOJ.